

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT

**asupra proiectului de Lege pentru modificarea
Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică
(nr. 16 din 02.02.2023) lectura II**

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (nr. 16 din 02.02.2023), înaintat în mod prioritar de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare operarea modificărilor în vederea reglementării modului de promovare și îmbunătățire a eficienței energetice prin realizarea planurilor naționale integrate privind energia și clima, prin dezvoltarea pieței serviciilor energetice, precum și prin implementarea altor măsuri de eficiență energetică.

Astfel, se propune oferirea Agenției pentru Eficiență Energetică – instituția responsabilă de implementarea politicilor pe două segmente extraordinar de complexe și actuale, și anume eficiența energetică și energia regenerabilă, a statutului de „*instituție publică*” și a setului de elemente de flexibilitate și instrumentarului ce revin instituțiilor c-un astfel de statut conform legislației în vigoare.

De și structura instituției, lista deplină a atribuțiilor acesteia ar urma a fi stabilite la nivelul legislației secundare – în Statutul instituției publice, aprobat de Guvern, legea stabilește unele principii cheie, și anume:

-Instituția este responsabilă de i) oferirea suportului ministerului de profil în implementarea politicii naționale în domeniul eficienței energetice și energiei regenerabile și de ii) finanțarea proiectelor în domeniile sale de competență;

-în cadrul instituției publice se va institui un Consiliu, în calitate de organ colegial superior, format din 7 membri, doi dintre care sunt reprezentanți ai societății civile și/ sau reprezentanți ai Partenerilor de Dezvoltare;

-Consiliul va fi responsabil de deciziile necesare facilitării și asigurării buneii-desfășurări a activității operaționale a instituției, de supraveghere a funcționării acesteia, de deciziile de finanțare a proiectelor, etc.

De asemenea, urmare a consultărilor cu reprezentanții autorităților naționale de profil, a fost identificată ca și soluție colectarea contribuției beneficiarilor pe un cont al entității care urmează să asigure continuitatea programului de subvenționare pilotat cu suportul PNUD Moldova – i.e. Agenția pentru Eficiență Energetică. În acest sens este creată baza legală care va abilita Agenția cu dreptul de a colecta contribuții din partea beneficiarilor programului actual, cât și al celor care ar putea urma în viitor. În același timp, având în vedere flexibilitatea de care ar avea nevoie Agenția și programele de subvenționare menționate, este propus ca respectivele inițiative să fie gestionate cu utilizarea conturilor bancare comerciale, operate de instituția publică.

Proiectul de lege propus examinării a fost aprobat în lectura întâi în cadrul ședinței Parlamentului din 16 februarie 2023. Pentru lectura a doua la proiectul de lege au fost prezentate 3 amendamente.

Avizul Guvernului Republicii Moldova pe marginea amendamentelor la proiectul de lege este pozitiv cu propuneri și obiecții. Totodată, Comisia economie, buget și finanțe a examinat propunerile de ordin tehnico-legislativ expuse în avizul Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, iar rezultatele examinării propunerilor transmise sunt reflectate în tabela de sinteză parte integră a raportului prezentat.

Suplimentar, Comisia Economie, Buget și Finanțe la recomandarea Comisiei Administrare Publică și Dezvoltare Regională a solicitat și opinia CALM pe marginea proiectului de lege, aceasta din urmă fiind una pozitivă.

Prin urmare, Comisia economie, buget și finanțe cu votul majoritar al membrilor comisiei (6 Pro; 3 Abțineri), propune plenului Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de lege nr. 16 din 02.02.2023 în a doua lectură.

Radu MARIAN
Președintele Comisiei

L E G E

**pentru modificarea Legii nr. 139/2018
cu privire la eficiența energetică**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 328/210 din 21 decembrie 2018, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.

Art. I. – Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 309–320, art. 476), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Clauza de armonizare va avea următorul cuprins:

„Prezenta lege transpune Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 315 din 14 noiembrie 2012, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului ministerial al Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.”

2. Articolul 1 va avea următorul cuprins:

„Articolul 1. Scopul legii

Scopul prezentei legi constă în crearea premiselor pentru stabilirea obiectivelor naționale de eficiență energetică pentru diferite orizonturi de timp, în

corespondere cu angajamentele Republicii Moldova, crearea cadrului juridic necesar pentru promovarea principiului „eficiența energetică înainte de toate”, îmbunătățirea eficienței energetice prin realizarea măsurilor incluse în Planul național integrat privind energia și clima, dezvoltarea pieței serviciilor energetice, precum și depășirea deficiențelor pieței energiei care împiedică creșterea eficienței în aprovizionarea cu energie și utilizarea acesteia.”

3. La articolul 2, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Prezenta lege reglementează activitățile care urmăresc eficientizarea producerii, transportului, distribuției, precum și a utilizării energiei, în vederea sporirii gradului de securitate energetică a țării și a diminuării impactului negativ al sectoarelor energeticii asupra mediului și climei prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.”

4. La articolul 3:

după noțiunea „audit energetic” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*autovehicul electric* – vehicul cu emisii zero de gaze cu efect de seră, propulsat exclusiv de unul sau mai multe motoare electrice;”

după noțiunea „consum de energie finală” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*consumator final* – consumator casnic sau consumator noncasnic care procură energie pentru consum propriu;”

la noțiunea „eficiență energetică”, textul „ce constă în performanța atinsă,” se substituie cu cuvintele „obținut sub formă de”;

după noțiunea „eficiență energetică” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*e-mobilitate* – concept de promovare a transportului curat și eficient care utilizează autovehicule electrice, alimentate fie de baterii, fie de celule de combustibil cu hidrogen, în vederea îmbunătățirii performanței energetice a acestora, reducerii consumului de combustibili fosili și a emisiilor de gaze cu efect de seră produse de unitățile de transport;”

noțiunile „parte obligată”, „sărăcie energetică” și „sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire” vor avea următorul cuprins:

„*parte obligată* – operator al sistemului de distribuție care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică sau cu Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, furnizor de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire, care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, precum și importator de produse petroliere care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea nr. 461/2001 privind piața produselor petroliere, cărora li se aplică schema de obligații în domeniul eficienței energetice astfel cum aceasta este descrisă la art. 8;”

„*sărăcie energetică* – situație caracterizată prin lipsa accesului consumatorului casnic la sursele moderne de energie și tehnologii și/sau prin puterea de cumpărare redusă a consumatorilor casnici în raport cu resursele energetice, în special combustibili pentru prepararea hranei, energie electrică și/sau energie termică, și/sau prin lipsa confortului termic în locuință;”

„*sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire* – sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire care utilizează cel puțin 50% energie din surse regenerabile sau 50% căldură reziduală, sau 75% energie termică produsă prin cogenerare, sau 50% dintr-o combinație de energie și căldură de tipul celor menționate;”

după noțiunea „suprafață totală utilă” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„*sursă centrală* – sursă de alimentare cu/de producere a energiei termice pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire sau sursă de producere a apei calde menajere, alta decât sistemele individuale (de apartament) de producere a energiei termice pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere sau decât sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire astfel cum acesta este definit în Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării;”.

5. La articolul 5:

alineatul (3) se completează cu litera k) cu următorul cuprins:

„k) promovarea tehnologiilor inovative în domeniul eficienței energetice.”

articolul se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Politica de stat în domeniul eficienței energetice și în cel al energiei regenerabile, stabilită în conformitate cu Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, este implementată în coordonare și cu sprijinul instituției publice care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și al promovării utilizării energiei din surse regenerabile (în continuare – *instituție publică de suport*).”

6. Articolul 6 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 6.** Planul național integrat privind energia și clima

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează, în cooperare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului și cu asistența instituției publice de suport, Planul național integrat privind energia și clima. Planul este elaborat în conformitate cu cerințele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și în Regulamentul privind mecanismul de guvernanță energetică, aprobat de Guvern.

(2) Planul național integrat privind energia și clima stabilește și descrie obiectivele politicii de stat inclusiv în domeniul eficienței energetice și măsurile de politică în domeniul eficienței energetice pentru toate sectoarele economiei naționale, inclusiv schema de obligații în domeniul eficienței energetice, ce urmează a fi implementate în perioada vizată în vederea atingerii obiectivelor stabilite.

(3) Planul național integrat privind energia și clima este elaborat și structurat conform recomandărilor Secretariatului Comunității Energetice și legislației Uniunii Europene relevante în domeniu, este aprobat de Guvern și se publică pe pagina web oficială a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și pe cea a instituției publice de suport.

(4) Instituția publică de suport elaborează, în cooperare cu instituția desemnată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul protecției mediului, un raport cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima în anul precedent de gestiune, pe care îl prezintă organului ierarhic superior și Guvernului pentru informare și îl publică pe pagina sa web oficială.

(5) În vederea comparării economiilor de energie și a conversiei într-o unitate comparabilă se aplică factorii de conversie prevăzuți în anexa nr. 1, cu excepția cazului în care se justifică folosirea altor factori de conversie.”

7. La articolul 7:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Pentru mobilizarea investițiilor în renovarea fondului imobiliar național, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează, cu asistența instituției publice de suport și în conformitate cu prevederile Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, strategia sectorială pe termen lung, aprobată de Guvern.”

alineatul (2) se abrogă.

8. Legea se completează cu articolul 7¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 7¹. Obligații privind economiile de energie**

(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei determină, cu asistența instituției publice de suport, cantitatea totală cumulată a economiilor de energie ce trebuie realizate într-o anumită perioadă de timp în cadrul obligațiilor privind economiile de energie. Valoarea economiilor și măsurile ce urmează a fi întreprinse în vederea realizării acestora, inclusiv sursele și mecanismele de finanțare, sunt descrise în Planul național integrat privind energia și clima.

(2) Calculul cantității totale cumulate de energie ce urmează a fi economisită se realizează ținând seama de obligația realizării în fiecare an a noi economii de energie, determinate în raport cu valoarea medie a consumului final de energie înregistrat într-o perioadă prestabilită de timp.

(3) La determinarea cantității totale cumulate a economiilor de energie conform alin. (1) și (2) se ia în calcul:

a) cantitatea economiilor de energie realizate în sectoarele de producere, de transport și de distribuție a energiei, inclusiv în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, obținute ca urmare a:

– dezvoltării infrastructurii eficiente de alimentare cu energie termică și/sau de răcire și/sau a dezvoltării cogenerării de înaltă eficiență, a încălzirii și/sau răcirii cu căldură reziduală și surse regenerabile de energie, în condițiile stabilite de Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării;

– reabilitării substanțiale a unei centrale termice existente cu o putere termică totală mai mare de 20 MW și ca urmare a conversiei acesteia într-o instalație de cogenerare de înaltă eficiență;

– implementării măsurilor stabilite la art. 24 alin. (3) și alin. (5) lit. b), art. 26 și 27;

b) cantitatea economiilor de energie rezultate din acțiunile individuale noi, puse în aplicare începând cu 31 decembrie 2020 și până la 31 decembrie 2023, care continuă să aibă impact în anul 2024 și ulterior și care pot fi măsurate și verificate.

(4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informează Secretariatul Comunității Energetice cu privire la măsurile de politică în domeniul eficienței energetice planificate pentru perioada 1 ianuarie 2024–31 decembrie 2030, care corespund condițiilor menționate la alin. (3).

(5) În urma determinării cantității totale cumulate a economiilor de energie conform alin. (1), Guvernul, la propunerea organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, stabilește modul în care obținerea cantității totale cumulate a economiilor de energie va fi asigurată – prin intermediul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, al măsurilor de politică în domeniul eficienței energetice sau prin combinarea acestora. Guvernul decide cu privire la modalitatea de îndeplinire a obligațiilor privind economiile de energie și la măsurile ce trebuie întreprinse în acest sens, pe care le descrie în Planul național integrat privind energia și clima și în Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, elaborat în conformitate cu art. 8 alin. (7).

(6) La elaborarea politicilor și măsurilor necesare pentru îndeplinirea obligațiilor privind economiile de energie, Guvernul ține cont de necesitatea atenuării sărăciei energetice în conformitate cu practicile disponibile, asigurând că cel puțin o parte din măsurile de eficiență energetică finanțate din mijloacele financiare mobilizate în cadrul schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, în cadrul măsurilor de politică în domeniul eficienței energetice și/sau finanțate prin intermediul instituțiilor ce sprijină financiar implementarea măsurilor de eficiență energetică în sectorul rezidențial se realizează în gospodăriile vulnerabile, inclusiv în cele aflate în situație de sărăcie energetică, și, după caz, în cele atribuite la locuințe sociale.”

9. La articolul 8:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice, operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale, importatorii de produse petroliere și furnizorii de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire se desemnează prin prezenta lege ca părți obligate.

(2) În condițiile în care Guvernul decide utilizarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, conform art. 7¹ alin. (5), părțile obligate contribuie

financiar la realizarea anuală de noi economii de energie la consumatorul final în raport cu volumul total anual al vânzărilor de energie către consumatorii finali, calculat ca medie pentru perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022. Cantitatea totală cumulată a economiilor de energie ce vor fi realizate pe durata implementării schemei de obligații în domeniul eficienței energetice (în continuare – *schemă de obligații*) se determină de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu asistența instituției publice de suport.”

alineatele (3), (4) și (5) se abrogă;

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) Pentru realizarea economiilor de energie atribuite în cadrul schemei de obligații, părțile obligate transferă pe conturile trezoreriale deținute de autoritățile și/sau instituțiile stabilite la alin. (11) contribuții anuale echivalente cu totalul cheltuielilor necesare pentru realizarea măsurilor de eficiență energetică în vederea îndeplinirii obligațiilor aferente. Contribuțiile anuale se stabilesc și se aprobă de Guvern și pot fi calculate în următoarele moduri:

a) prin stabilirea unei sume anuale ce urmează a fi transferată de fiecare parte obligată. În acest caz, contribuțiile anuale se transferă trimestrial, în tranșe egale, până în ziua a 45-a de la încheierea trimestrului de gestiune. Prima tranșă se transferă până la data de 15 mai a fiecărui an;

b) prin stabilirea unei plăți fixe, pe unitate de energie sau de volum distribuit, furnizat și/sau comercializat. În acest caz, contribuțiile se transferă trimestrial, în funcție de cantitățile de resurse energetice distribuite, furnizate și/sau comercializate, până în ziua a 45-a de la încheierea trimestrului de gestiune. Prima tranșă se transferă până la data de 15 mai a fiecărui an.”

articolul se completează cu alineatul (6¹) cu următorul cuprins:

„(6¹) Devierile financiare negative sau pozitive dintre sumele planificate de către Guvern, aferente cantităților de resurse energetice care urmează a fi distribuite, furnizate și/sau comercializate de părțile obligate, și cele efectiv realizate sau transferate, precum și diferențele pozitive sau negative dintre costurile specifice estimate, aferente măsurilor de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie care urmează a fi implementate, și cele efectiv înregistrate sunt luate în considerare la elaborarea și actualizarea de către Guvern a Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice.”

alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei este obligat să elaboreze, cu asistența instituției publice de suport, Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, în care să indice, pentru următorii 3 ani, lista părților obligate și cantitatea totală a economiilor de energie ce trebuie realizate, în special prin implementarea proiectelor de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie în cadrul clădirilor din sectorul rezidențial. La elaborarea Programului se va ține cont de următoarele:

- a) obiectivul stabilit în conformitate cu alin. (2);
- b) cantitatea economiilor de energie la a căror realizare trebuie să contribuie fiecare parte obligată;
- c) măsurile de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea economiilor de energie și cheltuielile necesare pentru îndeplinirea acestor măsuri;
- d) mărimea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de către fiecare parte obligată în conformitate cu alin. (6), asigurându-se faptul că nicio unitate de energie nu este considerată dublu;
- e) instituțiile și programele de finanțare prin intermediul cărora se va asigura valorificarea resurselor financiare colectate, inclusiv de calendarul aproximativ al transferurilor către acestea de către fiecare parte obligată.”

articolul se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:

„(7¹) Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice se aprobă de Guvern, iar organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei analizează anual necesitatea modificării acestuia și raportează despre acest fapt Guvernului până la 31 martie.”

la alineatul (8), textul „alin. (2)–(5)” se substituie cu textul „art. 7¹ alin. (1)–(3)”;

la alineatul (9), după cuvintele „distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale” se introduce textul „, al tarifului pentru furnizarea energiei termice”;

alineatele (11) și (12) vor avea următorul cuprins:

„(11) Mijloacele financiare transferate în cadrul schemei de obligații sunt administrate prin sistemul trezorerial de către instituția publică de suport, iar dacă Guvernul stabilește astfel în Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice – și de către alte autorități/instituții cu atribuții de implementare a programelor și proiectelor de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie. Soldurile de mijloace financiare formate la

sfârșitul anului bugetar din contul schemei de obligații sunt accesibile pentru utilizare în aceleași scopuri în anul bugetar următor.

(12) Autoritățile și instituțiile desemnate de Guvern în vederea valorificării mijloacelor financiare colectate în cadrul schemei de obligații, conform alin. (11), organizează proceduri de achiziții publice pentru selectarea părților terțe care să implementeze măsurile de eficiență energetică și încheie contracte în acest sens, ținând cont de măsurile de eficiență energetică aprobate de Guvern în conformitate cu alin. (7). În cadrul programelor și proiectelor cofinanțate de parteneri de dezvoltare și/sau organizații internaționale se vor aplica procedurile de achiziții convenite în acordurile semnate cu aceștia.”

10. Articolul 10:

la alineatul (1), sintagma „Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale” se substituie cu sintagma „Ministerul Energiei”;

alineatul (2) se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) în calitate de posesor al Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, asigură condițiile juridice, financiare și organizatorice pentru crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional respectiv;”.

11. La articolul 11:

denumirea articolului și alineatele (1)–(3) vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 11.** Instituția publică de suport

(1) Instituția publică de suport coordonează și organizează activitățile orientate spre asigurarea implementării politicii de stat în domeniile sale de competență, inclusiv prin atragerea și gestionarea resurselor financiare în vederea finanțării și promovării proiectelor și programelor în domeniile respective într-un mod durabil din punctul de vedere al mediului, al schimbărilor climatice și care să contribuie la creșterea gradului de securitate energetică a țării.

(2) Instituția publică de suport este o instituție cu statut de persoană juridică, care dispune de conturi trezoreriale și bancare, de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat a Republicii Moldova și denumire în limba română. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei exercită, în numele Guvernului, funcția de fondator al instituției publice de suport.

(3) Bugetul instituției publice de suport se formează din: surse alocate din bugetul de stat pentru asigurarea suportului la implementarea politicilor în domeniile sale de competență; din mijloace financiare alocate acesteia pentru exercitarea unor atribuții suplimentare delegate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, inclusiv pentru gestionarea, monitorizarea și controlul programelor și proiectelor de implementare a măsurilor în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor regenerabile de energie, care nu vor depăși 10% din bugetul programelor și proiectelor în cauză; din donații, granturi, veniturile financiare obținute ca urmare a administrării mijloacelor financiare atrase din surse externe, conform acordurilor; din alte surse neinterzise de lege, prevăzute în statutul instituției publice. La etapa elaborării strategiei sectoriale de cheltuieli și a cadrului bugetar pe termen mediu, instituția publică de suport elaborează și prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, spre aprobare și luare în considerare, un deviz de cheltuieli pentru realizarea în anul următor de gestiune a activităților ce includ asigurarea suportului la implementarea politicilor în domeniile sale de competență, precum și pentru activitățile și atribuțiile delegate acesteia.”

articolul se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Organele de conducere ale instituției publice de suport sunt reprezentate de directorul instituției publice, în calitate de organ executiv, și de un consiliu, în calitate de organ colegial superior de conducere. Consiliul instituției publice de suport îndeplinește rolul de supraveghere și monitorizare a procesului decizional de conducere, fiind responsabil de activitatea instituției în ansamblu, de soliditatea financiară a acesteia, de deciziile cu privire la finanțarea proiectelor în domeniul eficienței energetice și al valorificării surselor regenerabile de energie, de asemenea îndeplinește alte funcții și atribuții stabilite în statutul instituției publice de suport, aprobat de Guvern. Consiliul este format din 7 membri, dintre care cel puțin doi sunt reprezentanți ai societății civile și/sau reprezentanți ai partenerilor de dezvoltare.”

12. Articolul 12:

alineatul (1):

se completează cu literele d¹) și d²) cu următorul cuprins:

„d¹) implementează mecanismul de subvenționare pentru eficientizarea consumului de resurse energetice, în sensul art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2022 privind Fondul de reducere a vulnerabilității energetice, în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern. La implementarea mecanismului de subvenționare în cooperare cu partenerii de dezvoltare, cu finanțare și/sau

cofinanțare din surse bugetare și/sau extrabugetare, instituția publică de suport este în drept să adopte mecanisme flexibile de implementare, în conformitate cu acordurile și/sau memorandumurile semnate cu aceștia, care ar putea include perceperea de contribuții de la beneficiarii programelor de subvenționare a măsurilor de eficientizare a consumului de resurse energetice, colectate într-un cont bancar dedicat programelor de subvenționare și utilizate de instituția publică de suport în același scop. Mărimea și modul de percepere a contribuțiilor se stabilesc de Guvern;

d²) atrage și gestionează resurse financiare în vederea finanțării și promovării proiectelor și programelor în domeniul eficienței energetice și al valorificării surselor regenerabile de energie, cu respectarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și ale Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. În vederea susținerii inițiativelor și eforturilor autorităților administrației publice locale, instituțiilor și autorităților publice în atragerea resurselor financiare din partea donatorilor și partenerilor de dezvoltare pentru implementarea proiectelor în domeniul eficienței energetice, instituția publică de suport elaborează și, după caz, implementează programe cu mobilizare rapidă și facilă a contribuțiilor financiare solicitate, în limitele bugetului disponibil.”

la litera i), cuvintele „de acțiuni în domeniul eficienței energetice” se substituie cu cuvintele „integrate privind energia și clima”;

litera l) se completează cu textul „, în baza unei analize comparative cu statele Uniunii Europene, la fiecare 3 ani”;

litera q) va avea următorul cuprins:

„q) în calitate de deținător al Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, asigură crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional respectiv;”

alineatul se completează cu literele q¹) și x) cu următorul cuprins:

„q¹) prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei rapoarte și informații privind implementarea politicilor naționale sectoriale în anul precedent de gestiune, în baza informațiilor colectate și procesate prin intermediul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, în cadrul raportărilor cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima;”

„x) repartizează donații de bunuri, echipamente și instalații destinate eficientizării consumului de energie și/sau valorificării surselor regenerabile de

energie, în baza condițiilor aprobate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.”

articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, autoritățile administrative, instituțiile publice, autoritățile administrației publice locale, precum și întreprinderile energetice sunt obligate să furnizeze instituției publice de suport informațiile necesare pentru elaborarea și monitorizarea programelor de finanțare, a Planului național integrat privind energia și clima, pentru crearea, ținerea și actualizarea Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, precum și alte informații solicitate de aceasta în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor stabilite în prezenta lege.”

13. Articolul 13:

la alineatul (1) litera a), textul „planuri locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice,” se substituie cu textul „, în conformitate cu modelul aprobat de instituția publică de suport, planuri locale integrate privind energia și clima,”;

alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(2) Politicile în domeniul eficienței energetice la nivel local, precum și acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru implementarea acestora se reflectă în planurile locale integrate privind energia și clima, elaborate cu implicarea activă a managerilor energetici raionali. Planul local integrat privind energia și clima se elaborează în calitate de document de planificare la nivel local și contribuie la realizarea și atingerea obiectivelor Planului național integrat privind energia și clima.

(3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și cele de nivel special au obligația să asigure actualizarea planurilor locale integrate privind energia și clima la fiecare doi ani. Până la aprobare, planurile locale integrate privind energia și clima se consultă cu instituția publică de suport.”

articolul se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

„(3¹) Existența unui plan local integrat privind energia și clima, aprobat de autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și de cele de nivel special în conformitate cu prevederile alin. (2), este o condiție de eligibilitate pentru obținerea de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și de către cele de nivel special, inclusiv de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi din cadrul unității administrativ-teritoriale

respectiv, a finanțării sau cofinanțării proiectelor de eficiență energetică din mijloace bugetare și/sau din mijloace din partea partenerilor de dezvoltare mobilizate de Guvern.

(3²) Raportarea tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate în anul precedent de gestiune în cadrul unității administrativ-teritoriale, cu finanțare bugetară sau cu suportul partenerilor de dezvoltare, de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și de către cele de nivel special, în conformitate cu obligația prevăzută la art. 13¹ alin. (3) lit. a), este o condiție de eligibilitate pentru obținerea de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și de cele de nivel special, inclusiv de către autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi din cadrul unității administrativ-teritoriale respective, a finanțării sau cofinanțării proiectelor de eficiență energetică din mijloace bugetare și/sau din mijloace din partea partenerilor de dezvoltare mobilizate de Guvern.”

la alineatele (4) și (5), cuvintele „de acțiuni în domeniul eficienței energetice” se substituie cu cuvintele „integrate privind energia și clima”;

la alineatul (9), cuvintele „de nivelul întâi sau al doilea” se substituie cu textul „de toate nivelurile, angajați în baza contractelor individuale de muncă”, iar cuvintele „de acțiuni în domeniul eficienței energetice” – cu cuvintele „integrate privind energia și clima”;

la alineatul (10), cuvintele „domeniul eficienței energetice” se substituie cu cuvintele „domeniile energiei și climei”.

14. Legea se completează cu articolul 13¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 13¹. Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice

(1) Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice reprezintă un sistem informațional integrat, care cuprinde următoarele subsisteme:

a) subsistemul informațional național în domeniul eficienței energetice a clădirilor, creat și gestionat în conformitate cu prevederile Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor și care include subsistemele prevăzute la art. 27 alin. (1) din legea menționată;

b) subsistemul informațional de monitorizare și verificare a economiilor de energie (în continuare – *SIMVE*);

c) subsistemul informațional de management energetic (în continuare – *SIME*);

d) subsistemul informațional „Registrul electronic al auditorilor energetici”;

e) subsistemul informațional „Registrul electronic al auditului energetic”.

(2) SIMVE este principalul instrument de centralizare a datelor cu privire la economiile de energie primară și/sau finală, obținute de la părțile responsabile de raportare în urma implementării proiectelor de eficiență energetică în toate sectoarele economiei, la scară națională, și de monitorizare a modului în care are loc implementarea planurilor naționale și locale integrate privind energia și clima, în partea ce ține de atingerea obiectivelor de eficiență energetică.

(3) Părțile responsabile de raportarea în SIMVE a măsurilor de eficiență energetică implementate sunt următoarele:

a) autoritățile publice ale administrației publice locale de nivelul al doilea și cele de nivel special, prin intermediul managerilor energetici raionali, cu obligația de raportare a tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate de autoritățile administrației publice locale de toate nivelurile;

b) producătorii de energie electrică, operatorul sistemului de transport al energiei electrice, operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice, cu obligația de raportare a tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate în cadrul activelor ce constituie obiectul activității licențiate desfășurate și, dacă este cazul, la consumatorul final, finanțate din alte surse decât mijloacele financiare colectate prin tarifele/prețurile reglementate aplicate;

c) operatorii sistemelor de transport al gazelor naturale, operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale, cu obligația de raportare a tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate în cadrul activelor ce constituie obiectul activității licențiate desfășurate și, dacă este cazul, la consumatorul final, finanțate din alte surse decât mijloacele financiare colectate prin tarifele/prețurile reglementate aplicate;

d) producătorii de energie termică, distribuitorii de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire, cu obligația de raportare a tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate în cadrul activelor ce constituie obiectul activității licențiate desfășurate și, dacă este cazul, la consumatorul final, finanțate din alte surse decât mijloacele financiare colectate prin tarifele/prețurile reglementate aplicate;

e) operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu obligația de raportare a tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate în cadrul activelor ce constituie obiectul activității licențiate desfășurate și, dacă este cazul, la consumatorul final, finanțate din alte surse decât mijloacele financiare colectate prin tarifele reglementate aplicate;

f) instituțiile și autoritățile publice care finanțează sau cofinanțează, din mijloace publice, proiecte și măsuri de eficiență energetică sau de raționalizare a consumului de resurse energetice;

g) instituția publică de suport, cu obligația de colectare a informației cu privire la proiectele de eficiență energetică implementate în cadrul proiectelor sau programelor dezvoltate de către partenerii de dezvoltare, inclusiv cu finanțare asigurată prin intermediul băncilor comerciale locale. Instituția de suport este obligată să asigure confidențialitatea informației colectate și procesate în vederea includerii în SIMVE.

(4) Părțile responsabile de raportare în SIMVE își exercită obligația de raportare a măsurilor de eficiență energetică implementate în anul precedent până la data de 31 martie a anului de gestiune, în conformitate cu conceptul și regulamentul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, aprobate de Guvern, precum și cu cadrul metodologic subsecvent aprobat de instituția publică de suport.

(5) SIME este instrumentul de monitorizare, analiză, inclusiv comparativă, și control al performanței utilizării energiei și apei și al costurilor aferente în cadrul clădirilor publice, precum și al clădirilor în care activează instituții și/sau autorități publice. Datele cu privire la consumul de resurse energetice și apă al clădirilor și la costurile aferente, colectate și procesate prin intermediul SIME, sunt puse la dispoziția publicului, iar rapoartele detaliate despre profilul de consum și performanța energetică a clădirii sunt puse la dispoziția proprietarilor clădirilor și/sau a gestionarilor acestora în mod gratuit.

(6) În vederea operaționalizării SIME de către instituția publică de suport se instituie următoarele obligații:

a) operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice, operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale, distribuitorii de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire, operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare asigură transmiterea către SIME, cel puțin lunar, a datelor cu privire la consumul și la costurile aferente consumului de resurse energetice și apă al clădirilor publice și clădirilor în care activează instituții și/sau autorități publice. Furnizorii serviciilor de alimentare cu energie electrică, gaze naturale, energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire, de alimentare cu apă și de canalizare cooperează cu operatorii sistemelor de distribuție relevanți în vederea transmiterii centralizate către SIME a datelor cu privire la consumul de resurse energetice și apă și la costurile aferente;

b) gestionarii clădirilor publice și proprietarii clădirilor în care activează instituții și/sau autorități publice cooperează cu operatorii și/sau furnizorii de resurse energetice și apă în vederea asigurării faptului că în SIME sunt reflectate date veridice privind consumul înregistrat și costurile suportate. Gestionarii clădirilor publice și proprietarii clădirilor în care activează instituții și/sau autorități publice cooperează cu managerii energetici raionali cu privire la schimbul de

informații administrative despre edificiu și la descrierea corectă a profilurilor clădirilor/instituțiilor în SIME;

c) autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și cele de nivel special, prin intermediul managerilor energetici raionali și locali, cooperează cu instituția publică de suport în vederea asigurării funcționării SIME pentru toate clădirile publice din cadrul unității administrativ-teritoriale și pentru clădirile în care activează instituții și/sau autorități publice;

d) părțile responsabile de transmiterea informațiilor în SIME își exercită obligațiile în conformitate cu conceptul și regulamentul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, precum și cu cadrul metodologic subsecvent.

(7) Proprietarii clădirilor în care activează instituții și/sau autorități publice sau, după caz, gestionarii clădirilor publice instalează în cadrul clădirii pe care o dețin în proprietate sau o gestionează, în condițiile unei renovări majore a acesteia, în sensul Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, echipamente inteligente de măsurare a consumului de resurse energetice și de apă, cu conectarea ulterioară a acestora la SIME și transmiterea către acesta a datelor orare cu privire la consum.

(8) Prin derogare de la prevederile alin. (6) lit. b), proprietarii clădirilor în care activează instituții și/sau autorități publice, în condițiile în care ponderea suprafeței încălzite și ocupate de instituții și/sau autorități publice nu este de 100%, pot decide și coopera cu instituția publică de suport în vederea reprezentării în SIME a informațiilor cu privire la suprafața ocupată și a altor informații administrative, inclusiv privind consumul de resurse energetice și apă facturat, după caz refacturat, ce corespund instituțiilor și/sau autorităților publice vizate. Instituția publică de suport asigură definirea corectă în SIME a părții din clădire utilizate de instituții și/sau autorități publice, în vederea aprecierii obiective a performanței energetice a clădirii și a consumului de resurse energetice și de apă al acesteia.

(9) Obligațiile de raportare și cele de transmitere a datelor în cadrul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice și al subsistemelor informaționale care fac parte din acesta nu se aplică cu privire la datele care sunt disponibile în alte sisteme și resurse informaționale și pot fi consumate sau furnizate prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

(10) Guvernul, cu referire la rolul exemplar al clădirilor publice în utilizarea eficientă a resurselor energetice și apei, după cum este stabilit la art. 14, facilitează și promovează instalarea echipamentelor inteligente de măsurare a consumului de resurse energetice și de apă în cadrul proiectelor de implementare a măsurilor de

eficiență energetică finanțate sau cofinanțate din bugetul de stat, în cadrul proiectelor și/sau programelor sprijinite financiar de partenerii de dezvoltare, precum și în cadrul altor mecanisme și instrumente de finanțare a măsurilor de eficiență energetică.

(11) Instituția publică de suport promovează utilizarea SIME în rândul asociațiilor în condominiu în calitate de instrument de management energetic și platformă pentru analiza comparativă a performanței energetice a clădirilor din sectorul rezidențial.

(12) Instituția publică de suport procesează informația colectată prin intermediul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice și o utilizează în vederea raportării cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima și a Strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung, precum și a altor documente de politici relevante.”

15. La articolul 14 alineatele (9) și (10), textul „1%” se substituie cu textul „3%”.

16. La articolul 15 alineatul (5), primul enunț se completează cu textul „, în conformitate cu cerințele stabilite în anexa nr. 4”.

17. Articolul 16 va avea următorul cuprins:

„**Articolul 16.** Evidența și măsurarea energiei electrice și a gazelor naturale

(1) Cantitățile de energie electrică și de gaze naturale furnizate consumatorilor se măsoară prin intermediul echipamentelor de măsurare supuse controlului metrologic în condițiile Legii metrologiei nr. 19/2016. Echipamentele de măsurare puse la dispoziție pe piață și/sau puse în funcțiune trebuie să îndeplinească cerințele Reglementării tehnice privind punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare, aprobată de Guvern.

(2) Procurarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare a energiei electrice și a gazelor naturale, precum și citirea indicațiilor acestora se efectuează în conformitate cu Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale și actele normative de reglementare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(3) În funcție de posibilitățile tehnice și economice în raport cu potențialele economii de energie, la consumatorii finali de energie electrică și de gaze naturale se instalează, în condițiile stabilite în legile sectoriale, echipamente de măsurare inteligente, la prețuri competitive, care reflectă consumul efectiv de energie al consumatorilor respectivi și care furnizează informații despre timpul efectiv de consum.

(4) Operatorii sistemelor de distribuție din sectorul electroenergetic și din cel al gazelor naturale instalează la consumatorii casnici echipamente de măsurare individuale după ce demonstrează eficiența economică a acestei măsuri și după aprobarea și includerea măsurii respective de către Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică în planurile investiționale ale operatorilor. La efectuarea analizei cost-beneficiu se va asigura evaluarea economică a tuturor costurilor și beneficiilor pe termen lung pentru piață, pentru sistemul electroenergetic și pentru consumatorii individuali.

(5) În cazul în care se instalează echipamente de măsurare inteligente, suplimentar cerințelor stabilite în Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și în Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, se vor respecta următoarele condiții:

a) echipamentele de măsurare inteligente trebuie să ofere consumatorilor finali informații privind timpul efectiv de consum, iar la stabilirea cerințelor minime față de echipamentele de măsurare inteligente și a obligațiilor impuse participanților de pe piață cu privire la instalarea acestora trebuie să fie luate în considerare, în special, obiectivele de eficiență energetică și beneficiile pe care le oferă echipamentele de măsurare inteligente consumatorilor finali;

b) trebuie să fie asigurată securitatea echipamentelor de măsurare inteligente și a datelor comunicate, cu respectarea prevederilor Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal;

c) la solicitarea consumatorului final de energie electrică, echipamentul de măsurare inteligent trebuie să asigure posibilitatea de măsurare a energiei electrice livrate în rețea de către consumatorul final;

d) la solicitarea consumatorilor finali, datele înregistrate de echipamentele de măsurare inteligente, cu citire la distanță în funcțiune, trebuie să fie comunicate acestora sau unei părți terțe, care acționează în numele consumatorilor finali, într-un format ușor de înțeles;

e) în faza instalării echipamentelor de măsurare inteligente, consumatorilor finali trebuie să li se ofere informațiile și asistența corespunzătoare privind potențialul deplin al echipamentelor de măsurare inteligente în ceea ce privește gestionarea și monitorizarea consumului de energie.”

18. Legea se completează cu articolele 16¹–16³ cu următorul cuprins:

„Articolul 16¹. Evidența și măsurarea energiei termice furnizate pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire

(1) Cantitățile de energie termică furnizate consumatorilor pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire se măsoară prin intermediul echipamentelor de măsurare supuse controlului metrologic în condițiile Legii metrologiei nr. 19/2016. Echipamentele de măsurare puse la dispoziție pe piață și/sau puse în funcțiune trebuie să îndeplinească cerințele Reglementării tehnice privind punerea la dispoziție pe piață a mijloacelor de măsurare, aprobată de Guvern.

(2) Procurarea, instalarea, sigilarea, verificarea metrologică, întreținerea, repararea și înlocuirea echipamentelor de măsurare a energiei termice furnizate consumatorilor pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire, precum și citirea indicațiilor acestora se efectuează în conformitate cu Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică, Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și actele normative de reglementare aprobate de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică.

(3) Energia termică furnizată pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire, livrată în cadrul unui sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, este contorizată cu echipamente de măsurare care reflectă în mod corect consumul real de energie. Costurile sunt suportate de consumatorii finali sau de distribuitor în corespundere cu prevederile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării.

(4) În cazul în care furnizarea către o clădire a energiei termice pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire este asigurată de o sursă de producere ce deservește mai multe clădiri ori de sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, în punctul de delimitare a instalațiilor de utilizare a energiei termice și/sau de răcire, stabilit în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, se instalează un echipament de măsurare a energiei termice furnizate pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire.

Articolul 16². Subcontorizarea și repartizarea costurilor pentru furnizarea energiei termice pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire

(1) În clădirile de locuit cu mai multe apartamente și în clădirile cu destinație mixtă, în sensul Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, dotate cu/alimentate de la o sursă centrală sau alimentate de la sisteme de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire, se instalează

echipamente de măsurare individuale pentru a măsura consumul de energie termică furnizată pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire pentru fiecare unitate a clădirii, în cazul în care acest lucru este posibil din punct de vedere tehnic și este justificat economic.

(2) În cazul în care instalarea echipamentelor de măsurare individuale pentru fiecare unitate a clădirii, în sensul Legii nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, nu este posibilă din punct de vedere tehnic sau nu este justificată din punct de vedere economic, se utilizează repartitoare individuale de costuri, destinate măsurării consumului de energie termică la fiecare corp de încălzire în parte, după cum prevede Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și în condițiile în care se demonstrează eficiența din punct de vedere economic a instalării repartitoarelor.

(3) Prin derogare de la alin. (1) și (2), în condițiile în care instalarea în clădirile de locuit cu mai multe apartamente a echipamentelor de măsurare individuale sau a repartitoarelor individuale de costuri nu este posibilă din punct de vedere tehnic sau nu este justificată din punct de vedere economic, repartizarea între apartamentele din clădire a cantității de energie termică furnizate pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire se va efectua în conformitate cu o metodologie aprobată de Guvern. Criteriile generale, metodologia și/sau procedurile necesare pentru a determina fezabilitatea tehnică și rentabilitatea măsurii de instalare a echipamentelor de măsurare inteligente sau a repartitoarelor de costuri sunt stabilite în mod clar și publicate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei.

(4) Prin derogare de la alin. (1) și (2), în cazul clădirilor de locuit noi cu mai multe apartamente sau al unităților noi cu destinație locativă ale unor clădiri cu destinație mixtă, care sunt dotate cu/alimentate de la o sursă centrală de producere a apei calde menajere ori sunt alimentate cu energie termică pentru prepararea apei calde menajere de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică, antreprenorii care construiesc respectivele clădiri sau unități de clădiri noi instalează echipamente de măsurare individuale pentru apa caldă menajeră (apometre) pentru fiecare apartament.

(5) În cazul clădirilor de locuit cu mai multe apartamente sau al clădirilor cu destinație mixtă care sunt alimentate de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire ori unde sursele centrale sau individuale proprii de încălzire și/sau de răcire sunt predominante, Guvernul elaborează și aprobă o metodologie privind repartizarea costurilor pentru furnizarea energiei termice pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire între toți consumatorii, cu scopul de a asigura estimarea consumului individual în mod transparent, obiectiv și corect, care va viza costurile pentru:

- a) apa caldă menajeră;
- b) energia termică distribuită de sistemul colectiv de alimentare cu energie termică al clădirii și în scopul încălzirii spațiilor comune;
- c) încălzirea și/sau răcirea apartamentelor.

(6) Prin derogare de la prevederile alin. (1)–(3), Guvernul poate promova, pentru fiecare apartament/locuință, soluții individuale de măsurare a cantității de energie termică furnizate pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire, în conformitate cu prevederile Legii nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării și ale Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor.

Articolul 16³. Citirea la distanță a echipamentelor de măsurare și a repartitoarelor de costuri

(1) Echipamentele de măsurare și repartitoarele de costuri noi, instalate la consumatorul final în conformitate cu prevederile art. 16¹ și 16², includ posibilitatea tehnică de citire la distanță.

(2) Echipamentele de măsurare și repartitoarele de costuri care nu pot fi citite la distanță, dar care au fost deja instalate, se adaptează în vederea citirii la distanță sau se înlocuiesc cu aparate ce pot fi citite la distanță, în condițiile în care se demonstrează că măsura este eficientă din punctul de vedere al costurilor.”

19. Articolul 17 va avea următorul cuprins:

„Articolul 17. Facturarea și accesul la informațiile privind consumul de energie electrică și gaze naturale

(1) În cazul în care consumatorul final nu are un echipament de măsurare inteligent, în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și al Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, furnizorul de energie electrică și/sau gaze naturale trimite consumatorului final facturi cuprinzând informații corecte, bazate pe consumul real, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale legilor sectoriale menționate.

(2) Factura de plată emisă consumatorului final de către furnizor conține, în mod obligatoriu:

a) informațiile comparative cu privire la consumul actual de energie al consumatorului final și consumul din aceeași perioadă a anului precedent, preferabil sub formă grafică;

b) datele de contact ale instituției publice de suport, inclusiv paginile web oficiale de unde pot fi obținute informații privind măsurile de eficiență energetică

disponibile, profilurile comparative ale consumatorilor finali și specificațiile tehnice obiective privind instalațiile, utilajele și/sau echipamentele energetice.

(3) Suplimentar, cel puțin o dată pe an, prin intermediul facturii, furnizorul pune la dispoziția consumatorului final informații comparative cu privire la consumul acestuia și consumul mediu de energie pentru o persoană sau gospodărie (loc de consum), normalizat sau etalonat, din aceeași categorie de consum, prezentate într-o formă clară și ușor de înțeles. Pentru consumatorii casnici se vor distinge consumul mediu urban și consumul mediu rural.

(4) În măsura în care sunt disponibile informațiile cu privire la consumul de energie, la cererea consumatorului final, furnizorul este obligat să ofere prestatorului de servicii energetice, desemnat de către consumatorul final, informații cu privire la facturile la energie și consumul anterior al acestuia.

(5) În cazul în care la consumatorii finali sunt instalate echipamente de măsurare inteligente, cu citire la distanță în funcțiune, operatorii sistemelor de transport și operatorii sistemelor de distribuție oferă consumatorilor respectivi, la cerere, posibilitatea de a accesa informații suplimentare referitoare la consumul anterior, care permit o autoverificare detaliată. Aceste informații suplimentare privind consumul anterior vor include:

a) informații cumulative pentru cel puțin ultimii 3 ani sau pentru perioada de la începutul acțiunii contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică. Informațiile cumulative vor corespunde intervalelor de timp pentru care au fost emise facturile de plată;

b) informații detaliate în funcție de timpul de utilizare pentru fiecare zi, săptămână, lună și an. Aceste informații pot fi puse la dispoziția consumatorilor finali respectivi, prin intermediul internetului sau al interfeței echipamentelor de măsurare, pentru perioada de cel puțin 24 de luni anterioare sau pentru perioada de la începutul acțiunii contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică.”

20. Legea se completează cu articolele 17¹–17³ cu următorul cuprins:

„**Articolul 17¹**. Facturarea și accesul la informații privind consumul de energie termică furnizată pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire

(1) În situațiile în care sunt instalate echipamente de măsurare sau repartitoare de costuri, furnizorul își bazează factura și informațiile aferente pe consumul real și corect înregistrat sau pe citirea repartitoarelor de costuri, în conformitate cu anexa nr. 8. Această prevedere se aplică în cazul tuturor consumatorilor finali de energie, precum sunt persoanele fizice sau juridice care

procură energia termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire pentru propriile necesități ori persoanele fizice sau juridice care utilizează o clădire individuală, un apartament sau o unitate într-o clădire cu mai multe apartamente ori într-o clădire cu destinație mixtă, alimentați de la o sursă centrală sau de la un sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire și care nu au contract direct sau individual cu un furnizor.

(2) În condițiile în care furnizorul și consumatorul final convin astfel, consumatorul final poate să citească de sine stătător datele cu privire la consum de pe echipamentul de măsurare și să le transmită furnizorului, cu excepția cazurilor de subcontorizare a consumului cu ajutorul repartitoarelor de costuri, conform art. 16².

(3) Furnizorii de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire au obligația să prezinte, la cererea consumatorului final, unui furnizor de servicii energetice informația cu privire la consumul anterior sau citirea repartitoarelor de costuri la consumatorii finali, în cazul în care această informație este disponibilă.

(4) Furnizorii de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire au obligația să ofere consumatorilor finali opțiunea de facturare electronică, precum și să ofere datele informative aferente în format electronic.

(5) Furnizorii de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire au obligația să ofere consumatorilor finali informații clare, ușor de înțeles, în conformitate cu pct. 3 din anexa nr. 8.

Articolul 17². Accesul la informații privind măsurarea și facturarea consumului de energie electrică și gaze naturale

Furnizorii de energie electrică și de gaze naturale sunt obligați să ofere consumatorilor finali factura de plată și informații referitoare la datele de consum fără perceperea unor plăți suplimentare.

Articolul 17³. Costurile de acces la informații privind măsurarea și facturarea consumului de energie termică furnizată pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire

(1) Furnizorii de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire vor furniza factura și informațiile aferente consumatorilor finali și vor asigura accesul acestora la datele lor de consum în mod gratuit.

(2) Repartizarea costurilor aferente prezentării informațiilor privind facturarea pentru consumul individual de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere, și/sau răcire în clădirile de locuit cu mai multe apartamente și în clădirile cu destinație mixtă, administrate în conformitate cu Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, se efectuează fără obținere de profit. Costurile justificate care rezultă din atribuirea acestei funcții unei părți terțe și care acoperă cheltuielile pentru măsurarea, repartizarea și facturarea consumului individual efectiv în clădirile de locuit cu mai multe apartamente și/sau în clădirile cu destinație mixtă sunt puse pe seama consumatorilor finali.”

21. Capitolul IV se completează cu articolul 18¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 18¹. Aspecte privind eficiența energetică în sectorul transporturilor și promovarea autovehiculelor electrice

(1) Guvernul promovează e-mobilitatea și alte opțiuni de mobilitate prietenoase mediului prin:

a) extinderea facilităților fiscale și scutirilor de taxe existente, precum și prin dezvoltarea de noi politici de încurajare a mobilității prietenoase mediului;

b) dezvoltarea și implementarea programelor de reînnoire a parcului auto existent prin substituirea autovehiculelor cu motoare cu ardere internă cu autovehicule electrice, precum și extinderea infrastructurii publice de încărcare cu energie electrică;

c) stabilirea cerințelor minime privind integrarea infrastructurii de încărcare a autovehiculelor electrice în clădirile de locuit cu mai multe apartamente, atât în cele noi, cât și în cele supuse unei renovări majore, în clădirile publice și cele aferente sectorului de prestări servicii;

d) promovarea autovehiculelor electrice prin înmatricularea acestora cu plăci de înmatriculare distincte, conform standardului elaborat de Agenția Servicii Publice și aprobat de Guvern.

(2) Autoritățile administrației publice locale promovează e-mobilitatea și utilizarea autovehiculelor electrice prin implementarea măsurilor la nivel local, în conformitate cu propriile strategii de dezvoltare a sectorului, având ca element distinctiv al acestora plăcile de înmatriculare corespunzătoare standardului elaborat de Agenția Servicii Publice în conformitate cu alin. (1) lit. d). Autoritățile administrației publice locale asigură, prin politicile promovate, dezvoltarea infrastructurii de încărcare a autovehiculelor electrice la nivel local.

(3) Agenția Servicii Publice prezintă instituției publice de suport semestrial, în termen de 30 de zile de la încheierea semestrului, următoarele informații relevante pentru procesul de monitorizare a implementării Planului național integrat privind energia și clima:

- a) numărul autovehiculelor electrice înmatriculate în perioada de gestiune, pe categorii și cumulativ;
- b) numărul autovehiculelor hibride înmatriculate în perioada de gestiune, pe categorii și cumulativ;
- c) parcursul înregistrat în anul precedent de autovehiculele electrice, pe categorii.”

22. La articolul 22:

alineatul (4) se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) monitorizează piața serviciilor energetice, în special serviciile contractate de sectorul public, pentru a se asigura, în baza unei analize comparative, că prestatorii de servicii energetice oferă consumatorilor finali servicii energetice de calitate la prețuri competitive.”

articolul se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Guvernul, la inițiativa organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, elaborează și implementează programe de dezvoltare a sectorului serviciilor energetice, în special prin promovarea contractelor de performanță energetică.”

23. Articolul 23:

la alineatul (3), după cuvântul „elaborată” se introduce textul „, supusă consultărilor publice”;

alineatul (9) se completează cu enunțul: „Atribuirea unui contract de achiziții se realizează prin aplicarea procedurii de dialog competitiv, iar criteriul de atribuire este oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere tehnico-economic.”

la alineatul (11), cuvintele „conform metodei economiilor contorizate” se substituie cu cuvintele „de beneficiar”, iar după cuvintele „menținută în componența tarifului reglementat” se introduc cuvintele „pe durata perioadei contractuale”.

24. La articolul 24 alineatul (5), în partea introductivă, cuvintele „Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei” se substituie cu textul „Beneficiarul și/sau dezvoltatorul de proiect investițional”.

25. Articolul 26 se completează cu alineatele (5) și (6) cu următorul cuprins:

„(5) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică promovează o politică de încurajare a operatorilor de sistem din sectorul electroenergetic și din cel al gazelor naturale în vederea reducerii pierderilor și implementării programelor de investiții în infrastructură eficiente din punctul de vedere al costurilor și al economiilor de energie obținute, care să țină cont de eficiența energetică și flexibilitatea rețelei.

(6) Operatorii de sistem din sectorul electroenergetic și din cel al gazelor naturale:

a) evaluează continuu potențialul de eficiență energetică al rețelelor electrice și, respectiv, al rețelelor de gaze naturale, în special în ceea ce privește livrarea energiei electrice și a gazelor naturale prin rețelele de transport și de distribuție, gestiunea sarcinii și interoperabilitatea, racordarea la rețelele electrice și de gaze naturale a instalațiilor de producere a energiei, inclusiv posibilitățile de acces pentru microgeneratoarele de energie, și prezintă, o dată la fiecare 4 ani, un raport în acest sens și un calendar al implementării măsurilor justificate economic Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică, organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și instituției publice de suport;

b) identifică măsuri și investiții concrete, justificate economic, care se impun a fi realizate pentru îmbunătățirea eficienței energetice la rețelele electrice și de gaze naturale și prezintă Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică o evaluare a costurilor și a beneficiilor asociate implementării măsurilor și investițiilor identificate în acest sens, cu includerea ulterioară a acestora în planurile de dezvoltare și în planurile de investiții;

c) raportează, prin intermediul SIMVE, cu privire la măsurile de eficiență energetică implementate în cadrul infrastructurii gestionate, în conformitate cu obligația de raportare instituită la art. 13¹ alin. (3) lit. b) și c).”

26. La articolul 28:

alineatul (5) se abrogă;

la alineatul (6), textul „art. 30 alin. (13)” se substituie cu textul „art. 26 alin. (5) și (6)”.

27. La articolul 30, alineatele (5) și (7) se abrogă.

28. Nota a treia de la anexa nr. 1 va avea următorul cuprins:

„³⁾ Aplicabil în cazul în care economiile de energie sunt calculate ca energie primară prin intermediul unei abordări ascendente bazate pe consumul de energie finală. Pentru calcularea economiilor de energie electrică în kWh se poate aplica un

coeficient implicit de 2,1 sau se poate decide stabilirea unui coeficient diferit, cu condiția ca acesta să poată fi justificat. Atunci când se procedează astfel, se va lua în considerare mixul energetic al Republicii Moldova inclus în planurile integrate privind energia și clima, despre care se notifică Secretariatul Comunității Energetice. Coeficientul aplicat pentru calcularea economiilor de energie electrică în kWh se stabilește printr-o metodologie transparentă, în funcție de circumstanțele naționale care afectează consumul de energie primară, pentru a se asigura un calcul exact al economiilor reale. Circumstanțele respective sunt justificate, verificabile și bazate pe criterii obiective și nediscriminatorii.”

29. Anexa nr. 2 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 2

Metode și principii comune de calcul al impactului măsurilor de politică în domeniul eficienței energetice și al schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, în temeiul art. 7¹ alin. (5) și art. 8

1. Metodele de calcul al economiilor de energie

Pentru calcularea economiilor de energie poate fi utilizată una sau mai multe dintre următoarele metode:

a) metoda economiilor preconizate, prin referire la rezultatele îmbunătățirilor energetice anterioare, monitorizate independent în instalații similare. Abordarea generică este denumită *ex ante*;

b) metoda economiilor contorizate, în conformitate cu care economiile rezultate în urma aplicării unei măsuri sau a unui pachet de măsuri sunt stabilite prin înregistrarea reducerii efective a energiei utilizate, ținând seama în mod corespunzător de factori precum adăitionalitatea, ocuparea, nivelurile de producție și condițiile meteorologice care pot afecta consumul. Abordarea generică este denumită *ex post*;

c) metoda economiilor ponderate, care implică utilizarea estimărilor tehnice ale economiilor. Această abordare este utilizată doar în cazul în care determinarea unor date strict măsurate pentru o instalație specifică este dificilă sau mult prea costisitoare, de exemplu înlocuirea unui compresor sau a unui motor electric cu o valoare nominală în kWh diferită de cea pentru care au fost măsurate informații independente privind economiile de energie, sau în cazul în care estimările respective se realizează pe baza metodologiilor și standardelor de referință stabilite la nivel național de experți calificați sau acreditați care sunt independenți față de părțile obligate implicate;

d) metoda economiilor de energie estimate prin sondaj, în cazul cărora este determinat răspunsul consumatorilor la recomandări, la campaniile de informare, la schemele de etichetare sau de certificare sau la contorizarea inteligentă. Această abordare este utilizată doar pentru economiile de energie rezultate în urma

modificării comportamentului consumatorilor. Ea nu poate fi utilizată pentru economii rezultate din introducerea unor măsuri concrete.

2. La stabilirea economiilor de energie pentru o măsură de eficiență energetică, în scopul implementării art. 7¹ alin. (5) se aplică următoarele principii:

a) economiile trebuie să fie vădit suplimentare față de cele care s-ar fi produs oricum și în absența activității părților obligate. Pentru a stabili economiile care pot fi declarate ca suplimentare se ia în considerare modul în care ar evolua utilizarea energiei și cererea de energie în absența măsurii în cauză, ținând cont cel puțin de următorii factori: tendințele consumului de energie, modificările survenite în comportamentul consumatorilor, progresul tehnologic și schimbările generate de alte măsuri puse în aplicare la nivel național;

b) economiile rezultate din punerea în aplicare a legislației sunt considerate economii care s-ar fi produs oricum și, prin urmare, nu sunt declarate ca economii de energie în sensul art. 7¹ alin. (1). Cu titlu de derogare de la respectiva cerință, economiile legate de renovarea clădirilor existente pot fi declarate ca economii de energie în sensul art. 7¹ cu condiția îndeplinirii cerinței de relevanță menționate la pct. 3 lit. h). Economii care rezultă din punerea în aplicare a cerințelor naționale minime stabilite pentru clădirile noi înainte de adoptarea Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor pot fi declarate ca economii de energie în sensul art. 7¹ cu condiția îndeplinirii cerinței de relevanță menționate la pct. 3 lit. h) și cu condiția ca economiile respective să fi fost notificate în planurile de acțiune naționale privind eficiența energetică;

c) se poate ține cont doar de economiile care depășesc următoarele niveluri:

– standardele de performanță privind emisiile pentru noile autoturisme și noile vehicule utilitare ușoare;

– cerințele privind eliminarea de pe piață a anumitor produse cu impact energetic în urma implementării măsurilor de punere în aplicare a Legii nr. 151/2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic;

d) sunt permise politici în scopul încurajării unor niveluri mai ridicate de eficiență energetică a produselor, echipamentelor, sistemelor de transport, a vehiculelor și combustibililor, a clădirilor și elementelor de clădiri, a proceselor și piețelor;

e) măsurile care promovează instalarea unor tehnologii la scară mică de obținere a energiei din surse regenerabile pe sau în clădiri pot fi eligibile spre a fi luate în considerare pentru realizarea economiilor de energie obligatorii în temeiul art. 7¹ cu condiția să genereze economii de energie care să poată fi verificate și contorizate sau estimate. Economii de energie se calculează cu respectarea cerințelor din prezenta anexă;

f) în cazul politicilor care accelerează adoptarea unor produse și vehicule mai eficiente, se poate ține cont pe deplin de economiile de energie aferente

acestora cu condiția să se demonstreze că o astfel de adoptare are loc înainte de expirarea duratei de viață medii anticipate a produsului sau a vehiculului ori înainte de înlocuirea normală a produsului sau a vehiculului și cu condiția ca economiile să fie declarate doar pentru perioada care se încheie la expirarea duratei de viață medii anticipate a produsului sau a vehiculului care urmează să fie înlocuit;

g) atunci când promovează adoptarea de măsuri vizând eficiența energetică, se asigură faptul că, acolo unde este cazul, sunt menținute standardele de calitate pentru produse, pentru servicii și pentru introducerea măsurilor sau că sunt introduse asemenea standarde în cazul în care nu există;

h) pentru a ține seama de variațiile climatice dintre regiuni, se ajustează economiile la o valoare standard sau se stabilesc economii de energie diferite, în funcție de variațiile de temperatură dintre regiuni;

i) calcularea economiilor de energie trebuie să țină seama de durata de viață a măsurilor și de rata cu care economiile se diminuează odată cu trecerea timpului. Respectivul calcul se face prin contabilizarea economiilor realizate prin fiecare acțiune individuală în perioada dintre data punerii sale în aplicare și 31 decembrie 2030. Alternativ, poate fi adoptată o altă metodă, preconizată să obțină cel puțin aceeași cantitate totală de economii. Atunci când utilizează alte metode, se asigură faptul că valoarea totală a economiilor de energie calculată pe baza acestor metode diferite nu depășește valoarea economiilor de energie care ar fi rezultat din calculul lor în momentul contabilizării economiilor realizate prin fiecare acțiune individuală în perioada dintre data punerii sale în aplicare și 31 decembrie 2030. Guvernul va descrie în detaliu, în planurile integrate pentru energie și climă, celelalte metode și dispozițiile aplicate pentru a asigura respectarea cerinței obligatorii de calculare.

3. Guvernul se asigură că sunt îndeplinite următoarele cerințe pentru măsurile de politică în domeniul eficienței energetice:

a) măsurile de politică în domeniul eficienței energetice și acțiunile individuale generează economii de energie verificabile la nivelul utilizării finale;

b) responsabilitatea fiecărei părți participante, părți obligate sau autorități/instituții publice de punere în aplicare, după caz, este clar definită;

c) economiile de energie care sunt obținute sau urmează a fi obținute se determină într-un mod transparent;

d) cantitatea obligatorie de economii de energie sau care urmează a fi obținută prin măsura de politică în domeniul eficienței energetice este exprimată în termeni de consum de energie primară sau finală, utilizând factorii de conversie prevăzuți în anexa nr. 1;

e) se prezintă un raport anual privind economiile de energie realizate din contul contribuțiilor financiare alocate de părțile obligate și de autoritățile/instituțiile publice de punere în aplicare, care este pus la dispoziția publicului, precum și datele privind tendința anuală a economiilor de energie;

f) se monitorizează rezultatele și se iau măsuri adecvate în cazul în care progresele nu sunt satisfăcătoare;

g) economiile de energie generate de o acțiune individuală sunt declarate doar de o singură parte;

h) se demonstrează că activitățile părții obligate sau ale autorităților/instituțiilor publice de punere în aplicare au contribuit în mod esențial la realizarea economiilor de energie declarate.

4. La determinarea economiilor de energie obținute în urma măsurilor de politică în domeniul eficienței energetice legate de impozitare se aplică următoarele principii:

a) se ține cont doar de economiile de energie obținute în urma măsurilor de impozitare care depășesc nivelurile minime de impozitare aplicabile combustibililor;

b) datele privind elasticitatea cererii în funcție de preț pentru calcularea impactului măsurilor de impozitare (a energiei) reflectă capacitatea de reacție a cererii de energie la schimbările de preț și sunt estimate pe baza unor surse de date oficiale recente și reprezentative;

c) economiile de energie generate de instrumente însoțitoare ale politicii în materie de impozitare, inclusiv stimulentele fiscale sau plata către un fond, sunt contabilizate separat.

5. Notificarea metodologiei

Guvernul notifică Secretariatului Comunității Energetice metodologia detaliată propusă pentru operarea schemelor de obligații în materie de eficiență energetică și a măsurilor alternative menționate la art. 8. Cu excepția cazului impozitării, notificarea include detalii privind:

a) nivelul economiilor de energie obligatorii în temeiul art. 7¹ sau al economiilor preconizate a fi realizate pe întreaga perioadă cuprinsă între 1 ianuarie 2024 și 31 decembrie 2030;

b) părțile obligate sau autoritățile/instituțiile publice de punere în aplicare;

c) sectoarele-țintă;

d) măsurile de politică în domeniul eficienței energetice și acțiunile individuale, inclusiv cantitatea totală preconizată de economii cumulate de energie pentru fiecare măsură;

e) durata perioadei de obligații pentru schema de obligații în domeniul eficienței energetice;

f) acțiunile prevăzute de măsura de politică în domeniul eficienței energetice;

g) metodologia de calcul, inclusiv modalitățile de stabilire a aditionalității și a pertinentei, precum și metodologiile și valorile de referință care sunt folosite pentru economiile preconizate și ponderate;

h) durata de viață a măsurilor și modul de calcul al acestora sau pe ce se fundamentează aceasta;

i) abordarea aleasă pentru tratarea problemei variațiilor climatice în cadrul statului membru;

j) sistemele de monitorizare și de verificare a măsurilor în temeiul art. 7¹ și 8 și modul în care este asigurată independența acestora față de părțile obligate.

În cazul impozitării, notificarea include detalii privind:

- a) sectoarele-țintă și segmentul de contribuabili;
- b) autoritatea publică de punere în aplicare;
- c) economiile preconizate a fi realizate;
- d) durata măsurii de impozitare;
- e) metodologia de calcul, inclusiv datele privind elasticitatea cererii în funcție de preț utilizate și modul în care au fost stabilite acestea.”

30. Anexa nr. 7:

partea 1:

la punctul 1, partea introductivă va avea următorul cuprins:

„Rapoartele anuale elaborate în conformitate cu art. 6 alin. (4) constituie baza pentru monitorizarea progresului realizat în legătură cu îndeplinirea obiectivelor naționale în domeniul eficienței energetice, stabilite în conformitate cu prezenta lege, și includ, în mod obligatoriu, dar fără a se limita la aceasta, o estimare a următorilor indicatori pentru anul care precedă ultimul an încheiat.”;

punctul 3 va avea următorul cuprins:

„3. Primul raport trebuie să includă, de asemenea, descrierea obiectivelor naționale menționate la art. 7¹ alin. (1) și (2).”

la punctul 4, textul „art. 6 alin. (5)” se substituie cu textul „art. 6 alin. (4)”;

partea a 2-a se abrogă.

31. Legea se completează cu anexa nr. 8 cu următorul cuprins:

„Anexa nr. 8

**Cerințe minime pentru informațiile de facturare
și privind consumul de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei
calde menajere, și/sau răcire**

1. Facturarea pe baza consumului real sau a citirilor repartitoarelor de costuri

Pentru a permite consumatorilor finali să își regleze propriul consum de energie, facturarea se va efectua pe baza consumului real sau a citirilor repartitoarelor de costuri cel puțin o dată pe an.

2. Frecvența minimă de prezentare a informațiilor de facturare sau despre consum

Începând cu 30 octombrie 2023, în cazul în care au fost instalate echipamente de măsurare cu citire la distanță sau repartitoare de costuri, informațiile de facturare sau privind consumul bazate pe consumul real sau pe citirile repartitoarelor de costuri se furnizează consumatorilor finali cel puțin trimestrial – la cerere sau în cazul în care consumatorii finali au ales să primească facturile pe cale electronică, sau de două ori pe an – în celelalte cazuri.

De la 1 ianuarie 2025, în cazul în care au fost instalate echipamente de măsurare cu citire la distanță sau repartitoare de costuri, informațiile de facturare sau privind consumul bazate pe consumul real sau pe citirile repartitoarelor de costuri se furnizează consumatorilor finali cel puțin lunar. De asemenea, informațiile pot fi puse la dispoziție prin internet și pot fi actualizate cât de des permit dispozitivele și echipamentele de măsurare utilizate. Încălzirea și răcirea pot fi exceptate de la această cerință în afara sezonului de încălzire/răcire.

Dacă Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării prevede astfel, informațiile de facturare sau privind consumul bazate pe consumul real înregistrat de echipamentele de măsurare cu citire la distanță se transmit administratorului fondului locativ respectiv.

3. Informații minime incluse în factură

Următoarele informații sunt puse la dispoziția consumatorilor finali în formă clară și lizibilă, în facturile lor, în cazul în care acestea se bazează pe consumul real sau pe citirile repartitoarelor de costuri:

a) tarifele actuale și consumul real de energie sau costul total al energiei termice și citirile repartitoarelor de costuri;

b) informații despre mixul de combustibili utilizat și emisiile anuale de gaze cu efect de seră aferente, inclusiv pentru consumatorii finali alimentați prin sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire urban, și o descriere a taxelor și tarifelor aplicate. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică poate decide asupra aplicării cerinței de a furniza informații despre emisiile de gaze cu efect de seră pentru a include doar alimentările din sistemele de alimentare centralizată cu energie termică cu o putere termică nominală totală care depășește 20 MW;

c) informații comparative cu privire la consumul curent de energie al consumatorilor finali și consumul pentru aceeași perioadă a anului precedent, sub formă grafică, cu aplicarea corecțiilor climatice pentru încălzire și răcire;

d) datele de contact, inclusiv paginile web oficiale, ale organizațiilor consumatorilor finali, agențiilor energetice sau organismelor similare de la care se

pot obține informații privind măsurile disponibile de îmbunătățire a eficienței energetice, profilurile comparative ale consumatorilor finali și specificațiile tehnice obiective pentru echipamentele care consumă energie;

e) informații despre procedurile de reclamații aferente sau despre mecanismele alternative de soluționare a litigiilor, după caz;

f) comparații cu un consumator final mediu normalizat sau evaluat de referință din aceeași categorie de consumatori. În cazul facturilor electronice, astfel de comparații pot fi, de asemenea, disponibile online și indicate în facturi.

Facturile care nu se bazează pe consumul real sau pe citirile repartitorului de costuri conțin o explicație clară a modului în care a fost calculată suma stabilită în factură și cel puțin informațiile menționate la lit. d) și e).”

32. În cuprinsul legii:

cuvintele „Plan național de acțiuni în domeniul eficienței energetice” și „plan național de acțiuni în domeniul eficienței energetice”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Plan național integrat privind energia și clima” și, respectiv, „plan național integrat privind energia și clima” la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice” și „Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „instituția publică de suport” și, respectiv, „Instituția publică de suport” la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire” și „sistem de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire” și, respectiv, „sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire”.

Art. II. – (1) Guvernul:

1) în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:

a) va actualiza Programul cu privire la implementarea obligației privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate, prevăzut la art. 14 alin. (5) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică;

b) va aproba conceptul și regulamentul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice;

2) în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:

a) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;

- b) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;
- c) va aproba actele normative necesare în vederea implementării prezentei legi.

(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va aduce actele sale normative de reglementare în concordanță cu aceasta.

(3) Primul Plan național integrat privind energia și clima, elaborat conform art. 6 alin. (1) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, se aprobă până la 30 iunie 2024 și vizează perioada de până în anul 2030, determinând contribuția Republicii Moldova la consumul final și primar de energie al Comunității Energetice pentru anul 2030. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei notifică Secretariatul Comunității Energetice despre respectiva contribuție, considerată drept traiectorie indicativă.

(4) În vederea implementării obligațiilor privind economiile de energie, conform art. 7¹ din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică:

a) perioada pentru care se efectuează calculul cantității totale cumulate a economiilor de energie, în sensul art. 7¹ alin. (1), este 1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2030;

b) în sensul art. 7¹ alin. (2), calculul cantității totale cumulate de energie ce urmează a fi economisită până la 31 decembrie 2030 se face ținând seama de obligația realizării, în fiecare an, a noi economii de energie echivalente cu minimum 0,8% din valoarea medie a consumului final de energie înregistrat între 1 ianuarie 2019 și 1 ianuarie 2022;

c) în termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu sprijinul instituției publice de suport, elaborează și prezintă Secretariatului Comunității Energetice o notificare cu privire la implementarea obligației privind economiile de energie pentru perioada 2024–2030, în sensul art. 7¹, pe care o publică pe pagina sa web oficială.

(5) Următoarea evaluare a potențialului de sporire a eficienței energetice în ansamblu pe economie, în conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) lit. l) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, va fi efectuată până la 31 iunie 2024. Rezultatele evaluării se prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei și se publică pe pagina web oficială a instituției publice de suport.

(6) În vederea operaționalizării subsistemului informațional de monitorizare și verificare a economiilor de energie (SIMVE), în sensul art. 13¹ alin. (2)–(4) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică:

a) instituția publică de suport, în termen de 8 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va crea și va oferi, în subsistemul informațional SIMVE, profiluri de utilizator tuturor părților responsabile de raportare, în sensul art. 13¹ alin. (2)–(4), cu drepturi de acces relevante pentru fiecare dintre acestea;

b) primul termen de raportare a măsurilor de eficiență energetică implementate de părțile menționate la art. 13¹ alin. (3) este 31 martie 2024.

(7) În vederea operaționalizării subsistemului informațional de management energetic (SIME), în sensul art. 13¹ alin. (5) și (6) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică:

a) în termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, instituția publică de suport, cu sprijinul Agenției Proprietății Publice, al furnizorilor/distribuitorilor de energie și apă, al managerilor energetici locali, stabilește lista clădirilor publice și a clădirilor în care activează cel puțin o instituție sau autoritate publică, în vederea includerii ulterioare a acestora în SIME;

b) în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, instituția publică de suport va procura și/sau va dezvolta, în cadrul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, subsistemul informațional SIME, cu participarea, după caz, a partenerilor de dezvoltare și cu luarea în considerare a bunelor practici, și va iniția procesul de populare a SIME cu date necesare despre clădirile publice și clădirile în care activează instituții și autorități publice, asigurând schimbul de date cu resursele informaționale și, după caz, cu alte baze de date ale distribuitorilor și furnizorilor de energie și apă;

c) furnizorii și, după caz, distribuitorii de energie, operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, asigură transmiterea către SIME a datelor lunare cu privire la consumurile de resurse energetice și apă, inclusiv la costurile aferente, colectate în scopul facturării, din momentul recepționării notificării instituției publice de suport despre faptul că SIME este funcțional, dar nu mai târziu de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi;

d) în termen de 4 luni de la data punerii în exploatare a SIME, furnizorii și, după caz, distribuitorii de energie, operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare asigură transmiterea datelor înregistrate lunar cu privire la consumul de resurse energetice și de apă, inclusiv la costurile aferente, al clădirilor publice și, după caz, clădirilor în care activează instituții și/sau autorități publice, pentru întreaga perioadă începând cu 1 ianuarie 2018;

e) în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, instituția publică de suport, în coordonare cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, elaborează o analiză cost-beneficiu privind măsura de instalare a echipamentelor inteligente de măsurare a consumului de resurse energetice și de apă în clădirile publice, prin aplicarea unei abordări holistice de evaluare a economiilor energetice și a celor monetare la prestatorii de servicii, la

consumatorul final, precum și privind sistemele de alimentare cu resurse energetice și apă, în ansamblu. Această analiză urmează a fi actualizată ulterior la fiecare 3 ani. Prin derogare de la prevederile art. 13¹ alin. (7) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, Guvernul utilizează rezultatele analizei respective în vederea fundamentării unui program național de instalare accelerată a echipamentelor de măsurare inteligente în clădirile publice, cu reflectarea detaliilor relevante și a impactului scontat în Planul național integrat privind energia și clima, precum și în planurile locale integrate privind energia și clima, la prima revizuire a acestora.

(8) Rata anuală de 3% de renovare a suprafețelor clădirilor din domeniul public al statului, încălzite și/sau răcite, în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate, în sensul art. 14 alin. (9) și (10) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, se aplică începând cu 1 ianuarie 2024.

(9) În vederea implementării obligațiilor cu privire la citirea la distanță a echipamentelor de măsurare și repartitoarelor de costuri, în sensul art. 16³ din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică:

a) obligația cu privire la instalarea echipamentelor de măsurare și repartitoarelor de costuri noi, conform art. 16³ alin. (1), intră în vigoare începând cu 30 octombrie 2023;

b) obligația cu privire la adaptarea pentru citirea la distanță a repartitoarelor de costuri sau înlocuirea acestora cu unități ce pot fi citite la distanță, conform art. 16³ alin. (2), urmează a fi implementată integral până la 1 ianuarie 2030.

(10) Primul plan local integrat privind energia și clima, în sensul art. 13 din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, va fi elaborat și aprobat de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și de nivel special până la 30 iunie 2025 și va viza perioada 2025–2030.

(11) În vederea implementării obligațiilor prevăzute la art. 26 alin. (5) și (6) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică:

a) în termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în coordonare cu instituția publică de suport și cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, elaborează un model al raportului și al conținutului acestuia, care va fi utilizat de operatorii de sistem din sectorul electroenergetic și al gazelor naturale;

b) până la 31 decembrie 2025 și, ulterior, la fiecare 4 ani, operatorii de sistem din sectorul electroenergetic și al gazelor naturale vor elabora și vor prezenta, conform art. 26 alin. (6) lit. a), rapoartele de evaluare a potențialului de eficiență energetică al rețelelor electrice și, respectiv, al rețelelor de gaze naturale, precum și calendarele de implementare a măsurilor justificate economic.

(12) În vederea implementării prevederilor art. 18¹ alin. (1) lit. d) din Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, Agenția Servicii Publice, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va asigura, în modul stabilit de legislație, confecționarea și eliberarea plăcilor de înmatriculare distincte, care vor conține litere, cifre și chenarul de culoare verde pe fond alb, pentru autovehiculele electrice, cu excepția celor:

a) care cad sub incidența Hotărârii Guvernului nr. 1049/2001 privind reglementarea atribuirii seriilor speciale de înmatriculare a mijloacelor de transport;

b) ce aparțin misiunilor diplomatice, oficiilor consulare ale statelor străine, membrilor personalului misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, reprezentanțelor organizațiilor internaționale și ale colaboratorilor acreditați pe lângă Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, precum și unor persoane fizice și juridice similare lor;

c) ce aparțin altor persoane juridice străine decât cele menționate la lit. b), precum și cetățenilor străini și apatrizilor;

d) importate în regim vamal de admitere temporară de către persoanele fizice și juridice din Republica Moldova;

e) destinate transportului public de călători;

f) supuse probelor pe drumurile publice;

g) radiate din evidență în cazul exportării definitive din Republica Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA

rezultatelor examinării amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică
(nr.16 din 02.02.2023) II lectură

Nr. crt.	Textul părții constitutive a actului legislativ în vigoare care se propune a fi modificat, completat sau abrogat	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun, amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Rezultatele examinării de comisie
1.	<p>Lége cu privire la eficiența energetică nr. 139 din 19.07.2018</p> <p>Prezenta lege transpune Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 315 din 14 noiembrie 2012, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al</p>	<p>2. Clauza de armonizare ca avea următorul cuprins:</p> <p>„Prezenta lege transpune Directiva 2012/27/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind eficiența energetică, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 315 din 14 noiembrie 2012, astfel cum a fost modificată prin Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2018 de modificare a Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, în varianta adaptată și aprobată prin Decizia Consiliului Ministerial al</p>	<p>3</p> <p><u>Directia Generală Juridică</u></p> <p>Potrivit art. 44 alineatele (3) și (4) din Legea nr. 100/2017, clauza de armonizare a proiectului de lege este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative cu sigla "UE" și indică tipul, numărul și denumirea oficială a actelor Uniunii Europene care se transpun în actul normativ, seria, numărul și data Jurnalului Oficial al Uniunii Europene în care au fost publicate actele respective, precum și măsura în care acestea sînt transpuse. Este esențial de menționat că proiectul de lege, în redacția prezentată cuprinde a fost modificări la clauza de armonizare a Legii nr. 139/2018 prin completarea acesteia cu Directiva (UE) 2018/2002, cît și clauza de armonizare propriu zisă. Avînd în vedere că armonizarea legislației naționale cu legislația UE este un exercițiu de continuitate, întru</p>	<p>4</p> <p>Se sustine.</p> <p>De menționat că redacția clauzei de armonizare a fost adaptată la cerințele Centrului de Armonizare a Legislației.</p>

	Comunității Energetice nr. 2021/14/MC-EnC.”	evitarea dublării normelor cuprinse în clauza de armonizare, considerăm necesar abordarea potrivit tehnicilor legislative deja existente, în sensul indicării sursei de publicare a Directivei (UE) 2018/2002.	
2.	3. Articolul 1 va avea următorul cuprins: „Articolul 1. Scopul legii Scopul prezentei legi constă în crearea premiselor pentru stabilirea obiectivului național de eficiență energetică pentru anul 2030, crearea cadrului juridic necesar pentru promovarea principiului „eficiență energetică înainte de toate”, îmbunătățirea eficienței energetice prin realizarea măsurilor incluse în Planul național integrat privind energia și clima, dezvoltarea pieței serviciilor energetice, precum și depășirea deficiențelor pieței energiei care împiedică creșterea eficienței în utilizarea acesteia.”	<p><u>Directia Generală Juridică</u></p> <p>Cu referire la amendarea art. 1 al Legii nr. 139/2018 ce reglementează scopul legii, ținem să precizăm că din redacția formulată de autor se înțelege conferirea unui caracter temporar al Legii. Chiar dacă aceasta corespunde cu norma cadrului european prin care a fost transpusă, atenționăm că art. 1 alin.(1) din Directiva (UE) 2018/2002 de modificare a Directivei 2012/27/UE, prevede și deschiderea căilor pentru viitoarele creșteri ale eficienței energetice după aceste date (în speță, de cel puțin 32,5 % pentru anul 2030). Mai mult ca atât, potrivit prevederilor Legii nr. 100/2017 de la art. 47 alin.(3) pentru actele normative cu caracter temporar, în dispozițiile finale se indică și perioada de aplicare sau data de încetare a aplicării actului normativ. Prin urmare, redacția propusă la Art. I pct. 3 din proiect urmează a fi ajustată în modul corespunzător.</p>	<p><u>Se susține.</u></p> <p>Prevederea de la art. 1 va avea următorul cuprins: „Scopul prezentei legi constă în crearea premiselor pentru stabilirea obiectivelor naționale de eficiență energetică pentru diferite orizonturi de timp, în corespundere cu angajamentele Republicii Moldova, crearea cadrului juridic necesar pentru promovarea principiului „eficiență energetică înainte de toate”, îmbunătățirea eficienței energetice prin realizarea măsurilor incluse în Planul național integrat privind energia și clima, dezvoltarea pieței serviciilor energetice, precum și depășirea deficiențelor pieței energiei care împiedică creșterea eficienței în aprovizionarea și utilizarea acesteia.”</p>
3.	Articolul 3. Noțiuni principale	5. La articolul 3:	<p><u>Directia Generală Juridică</u></p> <p>La pct. 5 din Art. I, ce privește modificarea noțiunii de ”sărăcie și o noțiune care se aplică exclusiv în</p>

<p>În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni semnifică:</p> <p>sărăcie energetică – situație caracterizată prin lipsa accesului consumatorului final la sursele moderne de energie și tehnologii și/sau prin puterea de cumpărare redusă a consumatorilor în raport cu resursele energetice, în special combustibili pentru prepararea hranei, energie electrică și/sau energie termică, și/sau prin lipsa confortului termic în locuință sau clădire;</p>	<p>se completează, conform ordinii alfabetică, cu următoarele noțiuni:</p> <p>„<i>consumator final</i> – consumator casnic sau consumator noncasnic care procură energie pentru consum propriu”;</p> <p>la noțiunea „sărăcie energetică”: cuvintele „accesului consumatorului final” se substituie cu cuvintele „accesului consumatorului casnic”;</p> <p>după cuvintele „puterea de cumpărare redusă a consumatorilor” se introduce cuvântul „casnici”;</p> <p>cuvintele „sau clădire” se exclud;</p>	<p>energetică” invocăm observația din avizul ANRE nr. 06-01/4389 din 22.12.2022, potrivit căreia sărăcia energetică este o situație care caracterizează consumatorii finali, nu doar consumatorii casnici. Mai mult ca atât, în contextul definirii noțiunii de consumator final este importat de menționat dacă sensul redat în proiect nu va afecta sensul și utilizarea termenului vizat pe parcursul legii.</p>	<p>raport cu consumatorii casnici. În acest sens, pot fi consultate:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pagina web a Comisiei Europene dedicate ”sărăciei energetice”, disponibilă aici; - Comisia Europeană, în recomandarea sa - COMMISSION RECOMMENDATION (EU) 2020/1563 of 14 October 2020 on energy poverty, stabilește că ”Energy poverty is a situation in which households are unable to access essential energy services.”. <p>Recomandarea este disponibilă aici;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pagina web a Secretariatului Comunității Energetice dedicată subiectului ”sărăciei energetice”, disponibilă aici; - Secretariatul Comunității Energetice și raportul ”Study on Addressing Energy Poverty in the Energy Community Contracting Parties”, disponibil aici
<p>4.</p>	<p>9. Se completează cu articolul 7¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 7¹. Obligații privind economiile de energie</p> <p>(3) La realizarea cantității totale cumulate a economiilor de energie conform alin. (1) și (2), se ia în calcul:</p> <p>a) cantitatea economiilor de energie realizate în sectoarele de producere, de transport și de</p>	<p><u>Directia Generală Juridică</u></p> <p>La pct. 9 (art. 7¹ alin.(3)) se va ține cont de prevederile art. 51 alin.(6) din Legea nr. 100/2017, potrivit căreia, în cazul unei structuri complexe a actului normativ, alineatul poate fi divizat mai întâi în puncte însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză. La rândul lor, punctele pot fi divizate în</p>	<p><u>Se sustine.</u></p>

	<p>distribuție a energiei, inclusiv în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire, obținute ca urmare a:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dezvoltării infrastructurii eficiente de alimentare cu energie termică și de răcire și/sau a dezvoltării cogenerării de înaltă eficiență și a încălzirii și răcirii cu căldură reziduală și surse regenerabile de energie, în condițiile stabilite de Legea nr. 92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării; – reabilitării substanțiale a unei centrale termice existente, cu o putere termică totală mai mare de 20 MW, și ca urmare a conversiei acesteia într-o instalație de cogenerare de înaltă eficiență; – implementării măsurilor stabilite la art. 24 alin. (3) și alin. (5) lit. b), art. 26, 27; b) cantitatea economiilor de energie rezultate din acțiunile individuale noi, puse în aplicare începând cu 31 decembrie 2020 până la 31 decembrie 2023 și care continuă să aibă impact până în 2024 și ulterior, și care pot fi măsurate și verificate. 	<p>litere, însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză.</p>	
--	--	---	--

5.	<p>Articolul 11. Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice</p> <p>(2) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice este o instituție publică fondată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu statut de persoană juridică distinctă, care dispune de conturi trezoreriale, de ștampilă cu imaginea stemei de stat și de denumire în limba de stat și de formulare oficiale.</p>	<p>12. Articolul 11: alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice este o autoritate administrativă în subordinea Ministerului Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, cu statut de persoană juridică distinctă, care dispune de conturi trezoreriale, de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat, de denumire în limba de stat și de formulare oficiale.”;</p> <p>se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5¹) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice are dreptul de a dezvolta programe de finanțare/cofinanțare a proiectelor de eficiență energetică prin combinarea resurselor financiare menționate la alin. (5), mijloacele alocate din bugetul de stat, precum și mijloacele financiare colectate în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică.”</p>	<p><u>Direcția Generală Juridică</u></p> <p>Cu referire la pct. 12 (art. 11 alin.(2) și alin.(5¹)) atenționăm următoarele: autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice prin prisma statutului oferit – de autoritate administrativă, cade sub incidența Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate. Potrivit art. 14 alin.(7) din Legea nr. 98/2012, <i>autoritățile administrative din subordinea ministerelor se constituie, se reorganizează și se dizolvă de către Guvern, la propunerea ministrului.</i> Particularitățile de organizare și funcționare a autorităților administrative din subordinea ministerelor implică exercitarea prerogativelor de putere publică. Potrivit Legii nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, activitățile care implică exercitarea prerogativelor de putere publică sunt definite la art. 3 lit. a)-i).</p> <p>Dreptul de a dezvolta programe de finanțare/cofinanțare a proiectelor de eficiență energetică prin combinarea resurselor financiare atrase din surse externe, mijloacelor alocate din bugetul de stat, precum și mijloacelor financiare colectate în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică,</p>	<p><u>Nu se susține.</u></p> <p>Necesarul de finanțare în domeniul eficienței energetice în sectorul public și, implicit, potențialul investițional, este estimat la nivelul sutelor de milioane de EUR. Conform proiectului <i>Strategiei de termeni lung pentru mobilizarea investițiilor în scopul renovării fondului național de clădiri până în anul 2030</i>, doar suprafața clădirilor de învățământ, instituțiilor medicale, clădirilor administrative, sunt estimate la cca. 4 milioane m², sau 400-480 milioane EUR în termeni de investiții necesare în vederea îmbunătățirii performanței energetice a acestora. Astfel, responsabilizarea doar unei instituții, în acest sens, cu implementarea proiectelor de eficiență energetică în sectorul respectiv, în vederea atingerii obiectivelor naționale pe domeniu (care reflectă angajamentele Republicii Moldova asumate în cadrul unor tratate, convenții, etc.) este asociată cu riscuri imense de neperformanță și ne-atingere a obiectivelor naționale. Mai mult decât, programele unui instrument de finanțare și implementare a proiectelor de eficiență energetică în s. public – i.e. Oficiul Național de Dezvoltare</p>
----	---	---	--	--

	<p>care se propune a fi atribuit autorității administrative indicate la pct. 12 Art. I din proiect (art. 11 alin.(5¹)), este impropriu atribuțiilor conferite la art. 12 din Legea nr. 139/2018 și contravine Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.</p> <p>Mai mult ca atât, proiectul nu prevede care sînt autoritățile și instituțiile desemnate de Guvern să <i>colecteze mijloacele financiare în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică</i>, ci doar stipulează că Guvernul desemnează autoritățile și instituțiile în vederea valorificării mijloacelor financiare colectate în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică (pct. 10 al Art.I din proiect-art.8 alin.(12)).</p>	<p>Regională și Locală, sunt axate pe finanțarea respectivelor inițiative în cadrul APL de nivelul întâi (Satul European). Prin urmare, edificiile APL de nivelul II dispun la zi de oportunități de finanțare mult mai reduse, în pofida numărului de beneficiari/ clădiri definite cu drept de proprietate/ administrate de respectivele instituții.</p> <p>Din acest considerente, ”re-întoarcerea” AEE a atribuțiilor de finanțare a proiectelor de eficiență energetică este un imperativ.</p> <p>De precizat că Ministerul Finanțelor nu a obiectat la acest capitol, indicând doar că autoritatea ar urma să-și îndeplinească atribuțiile cu respectarea Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, care este, în mod evident, un imperativ pentru orice autoritate sau instituție publică.</p> <p>Cu privire la implementarea schemei de obligații de eficiență energetică /SOEE/, Legea 139/2018, cât și proiectul actual de modificare a acesteia, propun ca detaliile cu privire la implementarea SOEE, inclusiv instituțiile responsabile de valorificarea mijloacelor financiare mobilizate, să fie stabilite în Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, aprobat de</p>
--	---	---

6.		<p>13. La articolul 12: alineatul (1): se completează cu literele d¹) și d²) cu următorul cuprins:</p> <p>„d¹) implementează mecanismul de subvenționare pentru eficientizarea consumului de resurse energetice, în sensul art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2022 privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice, în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern pentru implementarea legii menționate supra;</p> <p>se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, autoritățile administrative, instituțiile publice, autoritățile administrației publice locale, precum și întreprinderile energetice sunt obligate să</p>	<p><u>Directia Generală Juridică</u></p> <p>La pct. 13 (art. 12 alin.(1) lit. d¹)) cuvintele „pentru implementarea legii menționate supra” se vor exclude ca fiind de prisos. De asemenea la alin.(5), noțiunea de „întreprindere energetică” se va completa cu cuvântul „reglementată”, pentru a fi în concordanță cu termenul utilizat în art.23 din Legea nr. 139/2018.</p>	<p>Guvern pentru o perioadă de 3 ani și actualizat. Enumerarea în lege a autorităților/ instituțiilor mandate cu dreptul/ responsabilitatea valorificării mijloacelor financiare colectate ar putea duce la eventuale blocaje operaționale sau impunerea unor limite instrumentului, care ar putea fi evitate prin ne-listarea implementatorilor.</p>
			<p><u>Se sustine parțial.</u></p> <p>Excluderea sintagmei ”pentru implementarea legii menționate supra” este acceptată.</p> <p>Cât ține de completarea sintagmei ”întreprindere energetică” cu cuvântul „reglementată”, acesta nu se susține întrucât pe piață ar putea apărea întreprinderi (e.g. producători de energie electrică, sau termică) care ar activa în condiții de piață (nereglementate), însă obligația de raportare a unor informații simple (care nu ar constitui secret comercial sau nu ar fi confidențială) despre măsurile de eficiență energetică implementate și alte activități cu caracter similar, și care au impact asupra situației naționale la capitolul „eficiență energetică”, ar trebui extinsă și asupra acestora.</p>	

		<p>furnizeze autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice informații necesare pentru elaborarea și monitorizarea programelor de finanțare, Planului național integrat privind energie și clima, pentru crearea, ținerea și actualizarea Sistemului informațional integrat în domeniul eficienței energetice, precum și alte informații solicitate de aceasta în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor stabilite în prezenta lege.”</p>	
<p>Nu se susține. Poziția autorităților de profil este evitarea stabilirii oricăror criterii de eligibilitate în cadrul legal primar, în vederea evitării unor blocaje la implementarea respectivelor politici. Cu titlu de excepție, în vederea asigurării unei conexiuni mai bune între planificarea la nivel central/național și local, precum și creșterea rolului autorităților administrației publice locale în procesul de planificare, implementare a politicilor în domeniul eficienței energetice, și raportarea acestuia, se impune stabilirea unei astfel de prevederi. Mai mult decât atât, norma respectivă urmărește și creșterea</p>	<p><u>Directia Generală Juridică</u> La pct. 14, recomandăm reglementarea într-o normă separată a condițiilor de eligibilitate pentru obținerea de către autoritățile administrației publice locale (de nivelul al doilea, de nivelul întâi din cadrul unităților administrativ teritoriale, și municipalități) a finanțării sau cofinanțării proiectelor de eficiență energetică din mijloace bugetare și/sau mobilizate de către Guvern din partea partenerilor de dezvoltare. Aceasta va conferi legii un spor de claritate, care constituie un element <i>sine qua non ale constituționalității unei norme</i>, fapt statuat și în constatările Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr.10/2017.</p>	<p>14. Articolul 13: la alineatul (1) litera a), textul „și aprobă planuri locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice,” se substituie cu textul „planuri locale integrate privind energia și clima, în conformitate cu modelul aprobat de autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice,”; alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins: „(2) Politicile în domeniul eficienței energetice la nivel local, precum și acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru implementarea acestora se reflectă în planurile locale integrate privind energia și clima,</p>	<p>7. Articolul 13. Atribuțiile autorităților administrației publice locale (1) Autoritățile administrației publice locale contribuie la atingerea obiectivelor naționale în domeniul eficienței energetice și promovează eficiența energetică pe plan local, exercitând următoarele atribuții: a) elaborează și aprobă planuri locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice, care vizează atribuțiile administrației publice locale de nivelul al doilea, ca documente separate sau ca parte</p>

<p>integrantă a planurilor de dezvoltare generale, asigură executarea și monitorizează implementarea acestora;</p> <p>b) inițiază și finanțează proiecte în domeniul eficienței energetice și contribuie la cofinanțarea acestora, în limita bugetelor locale;</p> <p>c) organizează proceduri de achiziții publice privind serviciile energetice și încheie contracte în acest sens;</p> <p>d) contribuie, la nivel local, la implementarea politicii de stat în domeniul eficienței energetice;</p> <p>e) participă, la nivel local, la diseminarea informației privind eficiența energetică, inclusiv mecanismele și instrumentele de finanțare în domeniul eficienței energetice, cadrul normativ adoptat în scopul îndeplinirii obiectivelor naționale;</p> <p>f) contribuie, la nivel local, la organizarea de seminare, conferințe și expoziții pentru promovarea eficienței energetice.</p> <p>(2) Politicile în domeniul eficienței energetice la nivel</p>	<p>elaborate cu implicarea activă a managerilor energetici raionali. Planul local integrat privind energia și clima se elaborează în calitate de document de planificare la nivel local și contribuie la realizarea și atingerea obiectivelor Planului național integrat privind energia și clima.</p> <p>(3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea au obligația să asigure actualizarea planurilor locale integrate privind energia și clima la fiecare doi ani. Până la aprobare, planurile locale integrate privind energia și clima se consultă cu autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.”;</p> <p>se completează cu alineatele (31) și (32) cu următorul cuprins:</p> <p>„(31) Existența unui Plan local integrat privind energia și clima, aprobat de autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea în conformitate cu prevederile alin. (2), este o condiție de eligibilitate pentru obținerea de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, inclusiv de nivelul întâi din cadrul unității</p>	<p>interesului APL de nivelul al doilea de a numi/ angaja manageri energetici raionali, a căror rol în planificarea și raportarea măsurilor implementate în teritoriu, este esențial pentru buna-implementare a politicilor. Conform informației deținute de Agenția pentru Eficiență Energetică, mai puțin de 50% din raioane dețin manageri energetici raionali care ar facilita implementarea la nivel local a politicilor sectoriale.</p>
--	---	---

<p>local, precum și acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru implementarea acestora se reflectă în planurile locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice, elaborate cu implicarea activă a managerilor energetici raionali. Planul local de acțiuni în domeniul eficienței energetice se elaborează, în calitate de document de planificare la nivel local, pentru un termen de 3 ani și corespunde cu Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice pentru perioada respectivă.</p> <p>(3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea au obligația să asigure elaborarea, coordonarea și aprobarea planurilor locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice cel târziu până la data de 30 septembrie a anului precedent celui de demarare a implementării acestora. Până la aprobare, planurile locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice se consultă cu autoritatea responsabilă de</p>	<p>administrativ-teritoriale respective, și municipaliități, a finanțării sau cofinanțării proiectelor de eficiență energetică din mijloace bugetare și/sau mobilizate de către Guvern din partea partenerilor de dezvoltare.</p> <p>(32) Raportarea tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate în anul precedent de gestiune în cadrul unității teritorial-administrative, cu finanțare bugetară sau cu suportul partenerilor de dezvoltare, de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și, după caz, municipaliități, în conformitate cu obligația introdusă la art. 131 alin. (1) lit. a) și b), este o condiție de eligibilitate pentru obținerea de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, inclusiv de nivelul întâi din cadrul unității administrativ-teritoriale respective, și municipaliități, a finanțării sau cofinanțării proiectelor de eficiență energetică din mijloace bugetare și/sau mobilizate de către Guvern din partea partenerilor de dezvoltare.”;</p>	
---	---	--

<p>implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.</p>	<p>la alineatele (4) și (5), cuvintele „de acțiuni în domeniul eficienței energetice” se substituie cu cuvintele „integrate privind energia și clima”;</p> <p>la alineatul (9), după cuvintele „de nivelul întâi sau al doilea” se completează cu textul „, angajați în baza contractelor individuale de muncă”;</p> <p>la alineatul (10), cuvintele „eficienței energetice” se substituie cu cuvintele „energetic și climatei”.</p>	<p>la alineatele (4) și (5), cuvintele „de acțiuni în domeniul eficienței energetice” se substituie cu cuvintele „integrate privind energia și clima”;</p> <p>la alineatul (9), după cuvintele „de nivelul întâi sau al doilea” se completează cu textul „, angajați în baza contractelor individuale de muncă”;</p> <p>la alineatul (10), cuvintele „eficienței energetice” se substituie cu cuvintele „energetic și climatei”.</p>	<p>la alineatele (4) și (5), cuvintele „de acțiuni în domeniul eficienței energetice” se substituie cu cuvintele „integrate privind energia și clima”;</p> <p>la alineatul (9), după cuvintele „de nivelul întâi sau al doilea” se completează cu textul „, angajați în baza contractelor individuale de muncă”;</p> <p>la alineatul (10), cuvintele „eficienței energetice” se substituie cu cuvintele „energetic și climatei”.</p>
<p>8. Articolul 17. Facturarea și accesul la informațiile privind consumul de energie</p> <p>(1) Factura de plată emisă consumatorului final de către furnizor trebuie să conțină, în mod obligatoriu, informații cu privire la:</p> <p>a) comparațiile dintre consumul actual de energie și consumul corespunzător al consumatorului final din aceeași perioadă a anului precedent, preferabil sub formă grafică;</p> <p>b) datele de contact ale autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, inclusiv paginile web oficiale de unde pot fi</p>	<p>20. Articolul 17 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 17. Facturarea și accesul la informațiile privind consumul de energie electrică și gaze naturale</p> <p>(1) În cazul în care consumatorul final nu are un echipament de măsurare inteligent, în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, furnizorul de energie electrică și/sau gaze trimite consumatorului final facturi cuprinzând informații corecte, bazate de valorile consumului real, în conformitate cu prezenta lege și prevederile legislației sectoriale menționate supra.</p>	<p>Directia Generală Juridică</p> <p>La pct. 20 (art. 17 alin.(1)) norma de trimitere „și prevederile legislației sectoriale menționate supra” nu sunt specifice cadrului normativ. Astfel, în conformitate cu art. 55 din Legea nr. 100/2017, în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține. Mai mult ca atât, în norma alin.(2) ale art. 17 sunt reglementate informațiile obligatorii care trebuie să le conțină facturile de plată emise de către furnizor.</p>	<p>Se sustine.</p> <p>Cuprinsul alin. (1) va fi următorul: „În cazul în care consumatorul final nu are un echipament de măsurare inteligent, în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, furnizorul de energie electrică și/sau gaze naturale trimite consumatorului final facturi cuprinzând informații corecte, bazate de valorile consumului real, în conformitate cu prezenta lege și prevederile Legii nr. 107/2016 și Legii nr. 108/2016”</p>

<p>obținute informații privind măsurile de eficiență energetică disponibile, profilurile comparative ale consumatorilor finali și specificațiile tehnice obiective privind instalațiile, utilajele și/sau echipamentele energetice.</p> <p>(2) Suplimentar, cel puțin o dată pe an, prin intermediul facturii, furnizorul trebuie să pună la dispoziția consumatorului final informații comparative cu privire la consumul acestuia și consumul mediu de energie pe persoană, normalizat sau etalonat, din aceeași categorie de consum, prezentate într-o formă clară și ușor de înțeles.</p> <p>(3) În măsura în care sînt disponibile informațiile cu privire la consumul de energie, la cererea consumatorului final, furnizorul este obligat să ofere prestatorului de servicii energetice, desemnat de către consumatorul final, informații cu privire la facturile la energie și consumul anterior al acestuia.</p>	<p>(2) Factura de plată emisă consumatorului final de către furnizor conține, în mod obligatoriu, informații cu privire la:</p> <p>a) comparațiile dintre consumul actual de energie și consumul corespunzător al consumatorului final din aceeași perioadă a anului precedent, preferabil sub formă grafică;</p> <p>b) datele de contact ale autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, inclusiv paginile web oficiale de unde pot fi obținute informații privind măsurile de eficiență energetică disponibile, profilurile comparative ale consumatorilor finali și specificațiile tehnice obiective privind instalațiile, utilajele și/sau echipamentele energetice.</p> <p>(3) Suplimentar, cel puțin o dată pe an, prin intermediul facturii, furnizorul pune la dispoziția consumatorului final informații comparative cu privire la consumul acestuia și consumul mediu de energie per persoană sau gospodărie (loc de consum), normalizat sau etalonat, din aceeași categorie de consum, prezentate într-o formă clară și ușor de înțeles. Pentru</p>
---	---

<p>(4) În cazul în care la consumatorii finali sînt instalate echipamente de măsurare inteligente, cu citire la distanță în funcțiune, operatorii sistemelor de transport, de distribuție oferă consumatorilor respectivi, la cerere, posibilitatea de a accesa informații suplimentare referitoare la consumul anterior, care permit o autoverificare detaliată. Aceste informații suplimentare privind consumul anterior vor include:</p> <p>a) informații cumulative pentru cel puțin ultimii 3 ani sau pentru perioada de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică. Informațiile cumulative vor corespunde intervalelor de timp pentru care au fost emise facturile de plată;</p> <p>b) informații detaliate în funcție de timpul de utilizare pentru fiecare zi, săptămână, lună și an. Aceste informații pot fi puse la dispoziția consumatorilor finali respectivi, prin intermediul internetului sau al interfeței</p>	<p>consumatorii casnici se vor distinge consum mediu urban și rural.</p> <p>(4) În măsura în care sunt disponibile informațiile cu privire la consumul de energie, la cererea consumatorului final, furnizorul este obligat să ofere prestatorului de servicii energetice, desemnat de către consumatorul final, informații cu privire la facturile la energie și consumul anterior al acestuia.</p> <p>(5) În cazul în care la consumatorii finali sunt instalate echipamente de măsurare inteligente, cu citire la distanță în funcțiune, operatorii sistemelor de transport, de distribuție oferă consumatorilor respectivi, la cerere, posibilitatea de a accesa informații suplimentare referitoare la consumul anterior, care permit o autoverificare detaliată. Aceste informații suplimentare privind consumul anterior vor include:</p> <p>a) informații cumulative pentru cel puțin ultimii 3 ani sau pentru perioada de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică. Informațiile cumulative vor corespunde intervalelor de timp</p>
---	---

	<p>contoarelor, pentru perioada de cel puțin 24 de luni anterioare sau pentru perioada de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică.</p> <p>(5) Repartizarea costurilor aferente prezentării informațiilor privind facturarea pentru consumul individual de energie pentru încălzire și/sau răcire în clădirile de locuit cu mai multe apartamente și în clădirile cu destinație mixtă, administrate în conformitate cu Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe, se efectuează fără obținere de profit. Costurile justificate care rezultă din atribuirea acestei funcții unei părți terțe și care acoperă măsurarea, repartizarea și facturarea consumului individual efectiv în clădirile de locuit cu mai multe apartamente și/sau în clădirile cu destinație mixtă pot fi puse pe seama consumatorilor finali.</p>	<p>pentru care au fost emise facturile de plată;</p> <p>b) informații detaliate în funcție de timpul de utilizare pentru fiecare zi, săptămână, lună și an. Aceste informații pot fi puse la dispoziția consumatorilor finali respectivi, prin intermediul internetului sau al interfeței echipamentelor de măsurare, pentru perioada de cel puțin 24 de luni anterioare sau pentru perioada de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică.”</p>	
--	--	---	--

9.	<p>21. Se completează cu articolele 17¹-17³ cu următorul cuprins:</p> <p>Articolul 17³. Costul accesului la informații privind măsurarea și facturarea consumului de energie termică furnizată pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere sau de răcire</p> <p>(1) Furnizorii de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere sau răcire vor furniza factura și informațiile aferente consumatorilor finali și vor asigura accesul acestora la datele lor de consum în mod gratuit.</p> <p>(2) Repartizarea costurilor aferente prezentării informațiilor privind facturarea pentru consumul individual de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere sau de răcire, în clădirile de locuit cu mai multe apartamente și în clădirile cu destinație mixtă, administrate în conformitate cu Legea nr. 75/2015 cu privire la locuințe, se efectuează fără obținere de profit. Costurile justificate care rezultă din atribuirea acestei funcții unei părți terțe și care acoperă măsurarea, repartizarea și facturarea consumului individual</p>	<p><u>Directia Generală Juridică</u></p> <p>La pct. 21, art.17³, care se referă la costul accesului la informațiile privind măsurarea și facturarea consumului de energie termică furnizată pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere sau de răcire, fiind transpus parțial art. 11a din Directiva (UE) 2018/2002 a Parlamentului European și a Consiliului, un moment important de menționat este că Nota informativă a proiectului de lege nu argumentează omiterea dispoziției care prevede asigurarea unor <i>costuri rezonabile pentru serviciile de subcontractizare în respectul sector prevăzute la art. 11a alin.(3) din Directiva (UE) 2018/2002.</i></p>	<p><u>Nu se susține.</u></p> <p>Proiectul de lege stabilește în alin. (2) că costurile ce rezultă din atribuirea funcției ce ține de măsurare, repartizare sau facturarea consumului, ar urma să fie „justificate” (un echivalent consacrat al determinativului „rezonabile”). Astfel, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în conformitate cu metodologiile de calculare, aprobare și aplicare a prețurilor reglementate pentru furnizarea energiei electrice, gazelor naturale sau energiei termice, va asigura ca costurile suportate de titularii de licență să poată fi justificate, în vederea includerii acestora în facturi.</p>
----	--	--	---

	<p>efectiv în clădirile de locuit cu mai multe apartamente și/sau în clădirile cu destinație mixtă sunt puse pe seama consumatorilor finali.”</p>		
10.	<p>22. Se completează cu articolul 18¹ cu următorul cuprins: „Articolul 18¹. Aspecte privind eficiența energetică în sectorul transporturi și de promovare a vehiculelor electrice (1) Guvernul promovează e-mobilitatea și utilizarea vehiculelor electrice prin: a) extinderea facilităților fiscale și scutiilor de taxe existente, precum și dezvoltarea de noi politici de încurajare a mobilității individuale prietenoase mediului; b) dezvoltarea și implementarea programelor de reînnoire a parcului auto existent prin substituirea vehiculelor cu motoare cu ardere internă cu vehicule electrice, precum și de extindere a infrastructurii publice de încărcare cu energie electrică; c) stabilirea cerințelor minime privind integrarea infrastructurii de alimentare a vehiculelor electrice în clădirile de locuit cu multe apartamente,</p>	<p><u>Directia Generală Juridică</u> La pct. 22 al Art. I din proiect reținem că, conceptul de <i>e-mobilitate</i> la care se face referință în art. 18¹ și privesc aspectele de eficiența energetică în sectorul transporturi și de promovare a vehiculelor electrice, nu a fost definit în textul Legii. Pentru o claritate și o comprehensiune mai sporită, sugerăm definirea acestuia. Totodată, în vederea dotării vehiculelor electrice cu plăci de înmatriculare cu fond de culoare albă și simboluri de culoare verde, reținem că proiectul nu cuprinde norme privind implementarea acestor prevederi, sau detalii privind conformarea deținătorilor de astfel de autovehicule cu noile prevederi propuse. De altfel, se constată lipsa de reglementare a perioadei de tranziție pentru dotarea vehiculelor electrice deja înmatriculate.</p>	<p><u>Se sustine.</u> Este propusă următoarea definiție pentru noțiunea de „e-mobilitate”, și anume: „<i>e-mobilitatea</i> – concept de promovare a transportului curat și eficient, care utilizează autovehicule electrice, alimentate fie de baterii, fie de celule de combustibil cu hidrogen, în vederea îmbunătățirii performanței energetice a acestora, reducerii consumului de combustibili fosili și a emisiilor de gaze cu efect de seră produse de unitățile de transport.”</p> <p>În același timp, propunem includerea la Art. II al proiectului de lege o prevedere cu următorul cuprins: „(12) În vederea implementării prevederilor de la art. 18¹, alin. (1), lit. d), Agenția Servicii Publice, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va asigura, în modul stabilit de legislație, confecționarea și eliberarea pentru autovehiculele electrice a plăcilor de</p>

atât pentru clădirile noi, cât și la renovarea majoră a acestora, în clădirile publice și cele aferente sectorului de prestări servicii;

d) promovarea vehiculelor electrice prin dotarea acestora cu plăci de înmatriculare cu fond de culoare albă și simboluri de culoare verde.

(2) Autoritățile administrației publice locale promovează e-mobilitatea și utilizarea vehiculelor electrice prin implementarea măsurilor la nivel local, în conformitate cu propriile strategii de dezvoltare a sectorului, având ca element distinctiv al acestora plăcile de înmatriculare cu fond de culoare albă și simboluri de culoare verde. Autoritățile administrației publice locale asigură, prin politicile promovate, dezvoltarea infrastructurii de încărcare a vehiculelor electrice la nivel local.

(3) Agenția Servicii Publice prezintă semestrial, în termen de 30 de zile de la încheierea unui semestru, către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice următoarele informații relevante procesului de monitorizare a implementării

înmatriculare distincte care vor conține litere, cifre și chenarul de culoare verde pe fond alb, cu excepția autovehiculelor:

- care cad sub incidența Hotărârii Guvernului nr. 1049/2001 privind reglementarea atribuirii seriilor speciale de înmatriculare a mijloacelor de transport;

- ce aparțin misiunilor diplomatice, oficiilor consulare ale statelor străine, membrilor personalului misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, reprezentanțelor organizațiilor internaționale și ale colaboratorilor acreditați pe lângă Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, precum și unor persoane fizice și juridice, similare lor;

- ce aparțin altor persoane juridice străine, precum și cetățenilor străini și apatrizilor;

- importate în regim vamal de admitere temporară de către persoanele fizice și juridice din Republica Moldova;

- destinate transportului public de călători;

- supuse probelor pe drumurile publice;

- radiate din evidență în cazul exportării definitive din Republica Moldova.”

		<p>Planului integrat privind energia și clima:</p> <p>a) numărul vehiculelor electrice, pe categorii, înmatriculate în perioada de gestiune, precum și cumulativ;</p> <p>b) numărul vehiculelor hibride, pe categorii, înmatriculate în perioada de gestiune, precum și cumulativ;</p> <p>c) parcursul înregistrat în anul precedent de vehiculele electrice, pe categorii.”</p>	
<p>11.</p>	<p>Articolul 22. Servicii energetice</p> <p>(4) Pentru a contribui la dezvoltarea pieței serviciilor energetice și pentru a asigura accesul persoanelor interesate la piața respectivă, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice exercită următoarele:</p> <p>e) elaborează și aprobă Ghidul privind implementarea contractelor de performanță energetică;</p>	<p>23. Articolul 22: la alineatul (4): litera e) va avea următorul cuprins:</p> <p>„e) elaborează, consultă cu publicul și aprobă Ghidul privind implementarea contractelor de performanță energetică”;</p> <p>se completează cu litera g) cu următorul cuprins</p> <p>„g) monitorizează piața serviciilor energetice și, în special, serviciile contractate de sectorul public, pentru a se asigura, în baza unei analize comparative, că prestatorii de servicii energetice oferă consumatorilor finali servicii energetice de calitate la prețuri competitive”;</p> <p>se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:</p>	<p>Directia Generală Juridică</p> <p>La pct. 23, reținem că <i>consultarea publică</i> face parte integrantă din procesul legislativ și este obligatorie, reglementată atât în Legea nr. 100/2017 cât și în Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, prin urmare indicarea acesteia în art. 22 alin.(4) lit. e) este de prisos.</p>
			<p>Se sustine.</p> <p>Litera e) se exclude din proiect, or aceasta deja există în Lege.</p>

	<p>„(5) Guvernul, la inițiativa organului central de specialitate în domeniul energeticii, elaborează și implementează programe de dezvoltare a sectorului serviciilor energetice, în special prin promovarea contractelor de performanță energetică.”</p>		
<p>12.</p>	<p>Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare, va aduce actele sale normative de reglementare în concordanță cu prezenta lege.</p>	<p><u>Direcția Generală Juridică</u></p> <p>La Art. II alin.(2), după cuvintele ”în vigoare” se vor introduce cuvintele ”a prezentei legi”.</p>	<p><u>Se susține.</u></p>
<p>13.</p>	<p>(6) În vederea operaționalizării sistemului informațional de monitorizare a economiilor de energie SIMVE, în sensul art. 131 alin. (2)-(4):</p> <p>a) autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, în termen de 2 luni de la intrarea în vigoare a Regulamentului Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, va crea și va oferi profiluri de acces relevante fiecărui dintre aceștia, în sistemul informațional SIMVE;</p>	<p><u>Direcția Generală Juridică</u></p> <p>La alin.(6), urmează a se concretiza cine va avea dreptul de acces în sistemul informațional SIMVE . De asemenea, tot la acest alineat, la lit. a), prevederea referitoare la termenul de creare a profilurilor de utilizator în sistemul informațional urmează a fi ajustată la alin.(1) lit. a) a art. II din proiect.</p>	<p><u>Se susține.</u></p> <p>Cuprinsul prevederii de la alin. (6), lit. a), (de la Art. II. Dispoziții finale și tranzitorii) este următorul:</p> <p>”a) instituția publică de suport, în termen de 8 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va crea și va oferi, în sistemul informațional SIMVE. Profiluri de utilizator tuturor părților responsabile de raportare, în sensul art. 13¹ alin. (2)-(4), cu drepturi de acces relevante pentru fiecare dintre acestea.</p>

	b) primul termen de raportare a măsurilor de eficiență energetică implementate de părțile menționate în art. 131 alin. (3) este 31 martie 2024.		
<p><u>Se susține.</u></p> <p>Comisia prin demersul CEB-04 nr. 72 din 24.02.2023 a solicitat opinia CALM referitoare la Proiectul de Lege.</p>	<p><u>Comisia Administratie Publică și Dezvoltare Regională</u></p> <p>Una dintre ideile principale ale proiectului este crearea unui Sistem informațional național integrat în domeniul eficienței energetice (SIMVE), care va fi un instrument de monitorizare, analiză și control al performanțelor utilizării energiei și apei, care va include o serie de subsisteme. Părțile responsabile vor raporta în SIMVE despre măsurile de eficiență energetică implementate. În acest sens, se stabilesc atribuții suplimentare autorităților administrației publice (raportări anuale, planuri locale privind energia și clima actualizate la fiecare doi ani etc.), motiv din care Comisia consideră necesar avizul Congresului Autorităților Locale din Moldova.</p>		
<p><u>S-a luat act de opinie</u></p>	<p><u>Congresul Autorităților Locale din Moldova</u></p> <p>Considerăm că sintagma „autorități publice locale de nivelului întâi sau al doilea, sau de nivel special” (pct. 1 din amendamentul domnului deputat Fiodor Gagauz, privind art. 14 alin. (9). În acest sens, textul fiind necesar</p>		

a fi ajustat la realitățile, terminologia și cadrul legal actual.

La pct. 10 din amendamentul domnului deputat Radu Marian, privind art. 18/1 alin. (2), propunem ajustarea lui la principiile autonomiei locale prin reformularea alineatului (2) și expunerea lui în următoarea redacție: „Autoritățile administrației publice locale pot promova e-mobilitatea și utilizarea autovehiculelor electrice, inclusiv dezvoltarea infrastructurii de încărcare a autovehiculelor electrice, prin implementarea măsurilor la nivel local, în conformitate cu propriile strategii de dezvoltare a sectorului, având ca element distinctiv al acestora plăcile de înmatriculare de standardul elaborat de Agenția Servicii Publice în conformitate cu alin. (1), lit. d)”. În caz contrar, în redacția actuală a amendamentului, formularea în cauză constituie o obligație care în conformitate cu principiile constituționale ale autonomiei locale și descentralizării, dar și potrivit cadrului legal în vigoare din domeniul APL, obligă la indicarea sursei de acoperire financiară/materială/instituțională care trebuie prevăzută expres în bugetul de stat pentru realizarea sarcinii/politicilor locale impuse în mod unilateral APL.

16.			<p>Deputat în Parlament Radu Marian</p> <p><u>Se sustine</u></p>
17.	<p>Articolul 1. Scopul legii Scopul prezentei legi constă în crearea cadrului juridic necesar pentru promovarea și îmbunătățirea eficienței energetice prin realizarea planurilor de acțiuni în domeniul eficienței energetice, prin dezvoltarea pieței serviciilor energetice, precum și prin implementarea altor măsuri de eficiență energetică.</p>	<p>3. Articolul 1 va avea următorul cuprins: „Articolul 1. Scopul legii Scopul prezentei legi constă în crearea premiselor pentru stabilirea obiectivului național de eficiență energetică pentru anul 2030, crearea cadrului juridic necesar pentru promovarea principiului „eficiență energetică înainte de toate”, îmbunătățirea eficienței energetice prin realizarea măsurilor incluse în Planul național integrat privind energia și clima, dezvoltarea pieței serviciilor energetice, precum și depășirea deficiențelor pieței energiei care împiedică creșterea eficienței în aprovizionarea și utilizarea acesteia.”</p>	<p>Deputat în Parlament Radu Marian</p> <p><u>Se sustine</u></p>
18.			<p>Deputat în următoarea redacție „E-mobilitatea este conceptul de utilizare a transportului curat și</p>

3. La art. 3, se introduce noțiunea, cu următorul cuprins:
„Electro-mobilitatea sau e-mobilitatea – este conceptul de utilizare a tehnologiilor de propulsie electrică a vehiculelor (autovehiculelor), în vederea îmbunătățirii performanței energetice a activității de transport de pasageri și/sau bunuri, reducerii consumului de combustibili fosili și a emisiilor de gaze cu efect de seră aferente sectorului transporturi.”

eficient, folosind vehicule electrice, alimentate fie de baterii, fie de celule de combustibil cu hidrogen, în vederea îmbunătățirii performanței energetice a acestora, reducerii consumului de combustibili fosili și a emisiilor de gaze cu efect de seră produse de unitățile de transport.”
Aceasta are drept scop excluderea trimiterii directe către autovehiculele electrice, deoarece, în prezent, pe piață sunt și alte tehnologii care permit reducerea consumului de combustibil fosil (motoarele pe hidrogen sau pe combustibilii sintetici, autovehicule hibride). Totodată, acțiunile de promovare urmează să fie extinse pentru tot parcul de autovehicule, dar nu doar la unitățile de transport antrenate la efectuarea transportului rutier de persoane și mărfuri.

În același timp, este propusă introducerea noțiunii de autovehicul electric pentru a stabili clar că prin plăcuțe de înmatriculare distincte are loc diferențierea exclusivă a acestora: „*autovehicul electric – vehicul cu emisii zero de gaze cu efect de seră și care este propulsat exclusiv de unul sau mai multe motoare electrice*”.

19.	<p>Articolul 5. Politica de stat în domeniul eficienței energetice și obiectivele acesteia</p> <p>(3) Politica de stat în domeniul eficienței energetice este parte integrantă a politicii energetice a statului și urmărește atingerea următoarelor obiective:</p> <p>(4) Măsurile de politică în domeniul eficienței energetice, inclusiv schema de obligații în domeniul eficienței energetice, sînt prevăzute în Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice.</p>	<p>6. La articolul 5, alineatul (3) se completează cu litera k) cu următorul cuprins:</p> <p>„k) promovarea tehnologiilor inovative în domeniul eficienței energetice”.</p>	<p><u>Deputat în Parlament</u> <u>Radu Marian</u></p> <p>4. La art. 5, se introduce alin. (5) cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) Politica de stat în domeniul eficienței energetice și energiei regenerabile, stabilită în conformitate cu Legea nr. 10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, este implementată în coordonare și cu sprijinul instituției publice care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile (în continuare - instituție publica de suport).”</p>	<p><u>Se susține</u></p>
20.	<p>Articolul 6. Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice</p> <p>(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează, cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice și îl înaintează spre aprobare Guvernului.</p>	<p>7. Articolul 6 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 6. Planul național integrat privind energia și clima</p> <p>(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează, în cooperare cu organul central de specialitate în domeniul protecției mediului și cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, Planul național integrat privind energia și clima. Planul este elaborat în</p>	<p><u>Deputat în Parlament</u> <u>Radu Marian</u></p> <p>5. La art. 6, alin. (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei elaborează, în cooperare cu organul central de specialitate în domeniul protecției mediului și cu asistența instituției publice de suport, Planul național integrat privind energia și clima. Planul este elaborat în conformitate cu cerințele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Regulamentul privind</p>	<p><u>Se susține</u></p>

	<p>conformitate cu cerințele stabilite în Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică și Regulamentul privind mecanismul de guvernarea energetică, aprobat de Guvern.</p> <p>(2) Planul național integrat privind energia și clima stabilește și descrie obiectivele politicii de stat inclusiv în domeniul eficienței energetice, măsurile de politică în domeniul eficienței energetice pentru toate sectoarele economiei naționale, inclusiv schema de obligații în domeniul eficienței energetice, ce urmează a fi implementate în perioada vizată în vederea atingerii obiectivelor stabilite.</p> <p>(3) Planul național integrat privind energia și clima este elaborat și structurat conform recomandărilor Secretariatului Comunității Energetice și legislației Uniunii Europene relevante în domeniu, este aprobat de Guvern și se publică pe paginile web oficiale ale organului central de specialitate în domeniul energiei și autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.</p> <p>(4) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în</p>	<p>mecanismul de guvernarea energetică, aprobat de Guvern.”</p>
--	---	---

	<p>domeniul eficienței energetice elaborează un raport cu privire la implementarea Planului național integrat privind energia și clima în anul precedent de gestiune, în cooperare cu instituția desemnată de organul central de specialitate în domeniul protecției mediului, îl transmite organului ierarhic superior și Guvernului pentru informare și îl publică pe pagina sa web oficială.</p> <p>(5) În vederea comparării economiilor de energie și a conversiei într-o unitate comparabilă, se aplică factorii de conversie prevăzuți în anexa nr. 1, cu excepția cazului în care se justifică folosirea altor factori de conversie.”</p>		
<p>21. Articolul 8. Schema de obligații în domeniul eficienței energetice</p> <p>(1) Operatorii sistemelor de distribuție care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea nr.107/2016 cu privire la energia electrică și Legea nr.108/2016 cu privire la gazele naturale și importatorii de produse petroliere care își desfășoară activitatea în conformitate cu Legea nr.461/2001 privind piața produselor petroliere se</p>	<p>10. Articolul 8:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice, gazelor naturale, importatorii de produse petroliere, furnizorii de energie termică pentru încălzire, prepararea apei calde menajere și de răcire se desemnează prin prezenta lege ca părți obligate.”;</p> <p>la alineatul (2), prima propoziție va avea următorul cuprins:</p> <p>„În condițiile în care Guvernul stabilește utilizarea schemei de</p>	<p><u>Deputat în Parlament</u> <u>Radu Marian</u></p> <p>6. La art. 8:</p> <p>Alin. (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) În condițiile în care Guvernul decide utilizarea schemei de obligații de eficiență energetică, cu referire la art. 7¹, alin. (5), părțile obligate contribuie financiar la realizarea anuală de noi economii de energie la consumatorul final în raport cu volumul total anual al vânzărilor de energie către consumatorii finali, calculat ca medie pe perioada de 3 ani</p>	<p><u>Se sustine cu completări.</u></p> <p>La pct. 6 din amendament, ce se referă la art. 8 al legii în vigoare, modificarea sugerată pentru alin. (6) va viza substituirea cuvintelor „pe conturi trezoreriale” cu cuvintele „pe conturile trezoreriale deținute de autoritățile și/sau instituțiile stabilite la alin. (11)”.</p>

<p>desemnează prin prezenta lege ca părți obligate.</p> <p>(2) Părțile obligate contribuie financiar la realizarea anuală de noi economii de energie în raport cu volumul total anual al vânzărilor de energie către consumatorii finali, calculat ca medie pe perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2016. Cantitatea totală cumulată a economiilor de energie ce vor fi realizate pe durata implementării schemei de obligații în domeniul eficienței energetice (în continuare – schemă de obligații) se determină de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu asistența instituției publice de suport”;</p> <p>la alin. (6), după cuvintele ”deschise în bugetul de stat” se adaugă textul ”, și deținute de autoritățile și/sau instituțiile stabilite la alin. (11)”,;</p> <p>alin. (6¹) va avea următorul cuprins: „(6¹) Devierile financiare negative sau pozitive dintre valorile planificate, de către Guvern, aferente cantităților de resurse energetice a fi distribuite, furnizate și/sau comercializate de părțile obligate, și cele efectiv realizate, sau transferate, precum și diferențele pozitive sau negative dintre costurile specifice estimate aferente măsurilor de eficiență energetică și valorificare a energiei regenerabile a fi implementate, și cele efectiv înregistrate, sunt luate în considerare la elaborarea sau actualizarea de către Guvern a Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice.”;</p> <p>alin. (7) va avea următorul cuprins:</p>	<p>obligații de eficiență energetică, conform art. 7¹ alin. (5), părțile obligate contribuie financiar la realizarea anuală de noi economii de energie la consumatorul final în raport cu volumul total anual al vânzărilor de energie către consumatorii finali, calculat ca medie pe perioada de 3 ani anterioară datei de 1 ianuarie 2022.”;</p> <p>alineatele (3), (4) și (5) se abrogă;</p> <p>alineatul (6) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) Pentru realizarea economiilor de energie atribuite în cadrul schemei de obligații, părțile obligate transferă pe conturi trezoreriale contribuții anuale echivalente cu totalul cheltuielilor necesare pentru realizarea măsurilor de eficiență energetică în vederea îndeplinirii obligațiilor aferente. Contribuțiile anuale sunt stabilite și aprobate de Guvern și pot fi calculate în următoarele moduri:</p> <p>a) prin stabilirea unei valori anuale ce urmează a fi transferată de fiecare parte obligată. Contribuțiile anuale se transferă trimestrial, în tranșe egale, până în ziua a 45-a de la încheierea trimestrului de gestiune. Prima</p>	<p>anterioară datei de 1 ianuarie 2022. Cantitatea totală cumulată a economiilor de energie ce vor fi realizate pe durata implementării schemei de obligații în domeniul eficienței energetice (în continuare – schemă de obligații) se determină de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu asistența instituției publice de suport”;</p> <p>la alin. (6), după cuvintele ”deschise în bugetul de stat” se adaugă textul ”, și deținute de autoritățile și/sau instituțiile stabilite la alin. (11)”,;</p> <p>alin. (6¹) va avea următorul cuprins: „(6¹) Devierile financiare negative sau pozitive dintre valorile planificate, de către Guvern, aferente cantităților de resurse energetice a fi distribuite, furnizate și/sau comercializate de părțile obligate, și cele efectiv realizate, sau transferate, precum și diferențele pozitive sau negative dintre costurile specifice estimate aferente măsurilor de eficiență energetică și valorificare a energiei regenerabile a fi implementate, și cele efectiv înregistrate, sunt luate în considerare la elaborarea sau actualizarea de către Guvern a Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice.”;</p> <p>alin. (7) va avea următorul cuprins:</p>
--	---	--

<p>(4) La realizarea cantităţii totale cumulate a economiilor de energie conform alin.(2) se ia în calcul:</p> <p>a) cantitatea economiilor de energie realizate în sectoarele de producere, de transport şi de distribuţie a energiei, inclusiv în sistemul de alimentare centralizată cu energie termică şi de răcire, obţinute ca urmare a:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dezvoltării infrastructurii eficiente de alimentare cu energie termică şi de răcire şi/sau a dezvoltării cogenerării de înaltă eficienţă şi a încălzirii şi răcirii cu căldură reziduală şi surse regenerabile de energie, în condiţiile stabilite de Legea nr.92/2014 cu privire la energia termică şi promovarea cogenerării; - reabilitării substanţiale a unei centrale termice existente, cu o putere termică totală mai mare de 20 MW, şi ca urmare a conversiei acesteia într-o instalaţie de cogenerare de înaltă eficienţă; - implementării măsurilor stabilite la art.24 alin.(3) şi 	<p>tranză se transferă până la data de 15 mai a fiecărui an;</p> <p>b) prin stabilirea unei plăţi fixe, pe unitate de energie sau de volum distribuit, furnizat şi/sau comercializat. Contribuţiile se transferă trimestrial, în funcţie de cantităţile de resurse energetice distribuite, furnizate şi/sau comercializate, până în ziua a 45-a de la încheierea trimestrului de gestiune. Prima tranşă se transferă până la data de 15 mai a fiecărui an.”;</p> <p>se completează cu alineatul (6^b) cu următorul cuprins:</p> <p>„(6^b) Devierile financiare negative sau pozitive dintre valorile planificate de către Guvern, aferente cantităţilor de resurse energetice distribuite, furnizate şi/sau comercializate de părţile obligate, şi cele efectiv realizate sau transferate sunt luate în considerare la elaborarea sau actualizarea de către Guvern a Programului privind implementarea schemei de obligaţii în domeniul eficienţei energetice.”;</p> <p>la alineatul (7):</p> <p>după cuvintele „cantitatea totală a economiilor de energie ce trebuie realizate” se introduce textul „în mod prioritar prin implementarea</p>	<p>„(7) Organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul energeticii este obligat să elaboreze, cu asistenţa instituţiei publice de suport, Programul privind implementarea schemei de obligaţii în domeniul eficienţei energetice, în care să indice, pentru următorii 3 ani, lista părţilor obligate, cantitatea totală a economiilor de energie ce trebuie realizate, în mod prioritar prin implementarea proiectelor de eficienţă energetică şi valorificare a energiei regenerabile în cadrul clădirilor din sectorul rezidenţial, ţinând seama de următoarele: obiectivul stabilit în conformitate cu alin. (2); cantitatea economiilor de energie la a căror realizare trebuie să contribuie fiecare parte obligată; măsurile de eficienţă energetică şi valorificare a energiei regenerabile ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea economiilor de energie şi cheltuielile necesare pentru realizarea acestor măsuri; mărimea contribuţiilor necesare de a fi achitate de către fiecare parte obligată în conformitate cu alin. (6), cu asigurarea faptului că nicio unitate de energie nu este considerată dublu; instituţiile şi programele de finanţare prin intermediul cărora se va asigura valorificarea resurselor financiare colectate, inclusiv calendarul</p>
---	--	---

<p>alin.(5) lit.b), art.26, 27 și art.30 alin.(13);</p> <p>b) cantitatea economiilor de energie rezultate din acțiunile individuale noi, puse în aplicare începând cu 31 decembrie 2008, care continuă să aibă impact până în 2020 și care pot fi măsurate și verificate.</p> <p>(5) Aplicarea prevederilor alin.(3) și (4) nu trebuie să ducă la o reducere cumulată mai mare de 25% din cantitatea totală cumulată a economiilor de energie conform alin.(2). Despre aplicarea prevederilor în cauză este notificat Secretariatul Comunității Energetice, cu titlu de informare, acest fapt fiind reflectat și în raportul întocmit în conformitate cu alin.(16).</p> <p>(6) Pentru realizarea economiilor de energie atribuite în cadrul schemei de obligații, părțile obligate transferă pe conturi trezoreriale deschise în bugetul de stat contribuții anuale echivalente cu totalul cheltuielilor necesare pentru realizarea măsurilor de</p>	<p>proiectelor de eficiență energetică în cadrul clădirilor din sectorul rezidențial”;</p> <p>după textul „în conformitate cu alin. (6)” se introduce textul „, cu asigurarea faptului că nicio unitate de energie nu este considerată dublu; instituțiile și programele de finanțare prin intermediul cărora se va asigura valorificarea resurselor financiare colectate, inclusiv calendarul transferurilor către acestea de către fiecare parte obligată”;</p> <p>la alineatul (8), textul „alin. (2)-(5)” se substituie cu textul „art. 71 alin. (1)-(3)”;</p> <p>la alineatul (9), după cuvintele „distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale” se introduce textul „tariful pentru furnizarea energiei termice”;</p> <p>la alineatul (11), prima propoziție se completează cu textul „și, dacă astfel este stabilit de Guvern în Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, și de către alte instituții cu atribuții de implementare a programelor și proiectelor de eficiență energetică”;</p>	<p>aproximativ al transferurilor către acestea de către fiecare parte obligată. Programul respectiv se aprobă de Guvern, iar organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii analizează anual necesitatea modificării acestuia și raportează despre acest fapt Guvernului până la 31 martie.”</p> <p>alin. (11) va avea următorul cuprins: „(11) Mijloacele financiare transferate în cadrul schemei de obligații sânt administrate prin sistemul trezorerial de către instituția publică de suport, și dacă astfel este stabilit de Guvern în Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, și de către alte instituții cu atribuții de implementare a programelor și proiectelor de eficiență energetică și valorificare a energiei regenerabile. Soldurile de mijloace financiare formate la sfârșitul anului bugetar din contul schemei de obligații sânt accesibile pentru utilizare în aceleași scopuri în anul bugetar următor.”</p>
--	---	---

<p>eficiență energetică în contextul îndeplinirii obligațiilor aferente. Contribuțiile anuale sînt stabilite și aprobate prin hotărîre de Guvern și se transferă trimestrial, în tranșe egale, pînă în ziua a 45-a de la încheierea trimestrului de gestiune. Prima tranșă se transferă pînă la data de 15 mai a fiecărui an.</p> <p>(7) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii este obligat să elaboreze, cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, în care să indice, pentru următorii 3 ani, lista părților obligate, cantitatea totală a economiilor de energie ce trebuie realizate, ținînd seama de următoarele: obiectivul stabilit la alin.(2); cantitatea economiilor de energie la a căror realizare trebuie să contribuie fiecare parte obligată; măsurile de</p>	<p>alineatul (12) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(12) Autoritățile și instituțiile desemnate de Guvern în vederea valorificării mijloacelor financiare colectate în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică, conform alin. (11), organizează proceduri de achiziții publice pentru selectarea părților terțe care să implementeze măsurile de eficiență energetică și încheie contracte în acest sens, ținînd cont de măsurile de eficiență energetică aprobate de Guvern în conformitate cu alin. (7). În cadrul programelor și proiectelor cofinanțate de parteneri de dezvoltare și/sau organizații internaționale, se vor aplica procedurile de achiziții convenite în acordurile semnate cu aceștia.”</p>
---	--

eficiență energetică ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea economiilor de energie și cheltuielile necesare pentru realizarea acestor măsuri; mărirea contribuțiilor necesare de a fi achitate de către fiecare parte obligată în conformitate cu alin.(6). Programul respectiv se aprobă de Guvern, iar organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii analizează anual necesitatea modificării acestuia și raportează despre acest fapt Guvernului pînă la 31 martie.

(8) La efectuarea calculelor în conformitate cu alin.(2)–(5), economiile de energie ce trebuie realizate se exprimă în termeni de consum de energie primară sau finală, aplicînd factorii de conversie indicați în anexa nr.1 și principiile stabilite în anexa nr.2. La determinarea măsurilor de eficiență energetică ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea economiilor de energie va fi acordată prioritate măsurilor de eficiență energetică cu

impact social, măsurilor îndreptate spre reducerea sărăciei energetice sau îmbunătățirea condițiilor de trai ale consumatorilor vulnerabili.

(9) Mărimea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de către fiecare parte obligată conform alin.(6) se stabilește în conformitate cu metodologia pentru determinarea contribuțiilor ce urmează a fi achitate de părțile obligate, aprobată de Guvern, pe bază de criterii obiective, transparente și nediscriminatorii, reieșind din cheltuielile totale necesare pentru realizare, în perioada respectivă, a măsurilor de eficiență energetică și din ponderea economiilor de energie cu care trebuie să contribuie fiecare parte obligată. Contribuțiile respective se includ în calculul tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale și în prețul de comercializare a produselor petroliere.

(10) Mijloacele financiare colectate în cadrul schemei

de obligații, aprobate de Guvern în conformitate cu alin.(6) și (7), se includ în legea bugetului de stat pentru anul respectiv.

(11) Mijloacele financiare transferate în cadrul schemei de obligații sînt administrate prin sistemul trezorerial de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice. Soldurile de mijloace financiare formate la sfîrșitul anului bugetar din contul schemei de obligații sînt accesibile pentru utilizare în aceleași scopuri în anul bugetar următor.

(12) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice organizează proceduri de achiziții publice pentru selectarea părților terțe care să implementeze măsurile de eficiență energetică și încheie contracte în acest sens, ținînd cont de măsurile de eficiență energetică aprobate de Guvern în conformitate cu alin.(7).

(13) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor

în domeniul eficienței energetice are dreptul să aplice contractele de performanță energetică pentru realizarea măsurilor de eficiență energetică și de valorificare a surselor regenerabile de energie la beneficiarii Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice. După organizarea de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice a procedurilor de achiziții publice pentru selectarea prestatorului de servicii energetice, contractele de performanță energetică vor fi încheiate de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, beneficiarii programului respectiv și prestatorul de servicii energetice.

(14) Măsurarea și verificarea economiilor de energie rezultate ca urmare a măsurilor de eficiență energetică realizate de părțile

	<p>contractate, precum și a măsurilor de eficiență energetică realizate în cadrul contractelor de performanță energetică încheiate de beneficiarii Programului privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice în conformitate cu alin.(13), sînt efectuate anual de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice. Validarea economiilor de energie este asigurată anual de către o parte terță prin implicarea auditorilor energetici sau a companiilor specializate.</p> <p>(15) În baza propunerii organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, Guvernul decide cu privire la aplicarea schemei de obligații, a altor măsuri de politică în domeniul eficienței energetice sau aplicarea combinată a acestora în vederea realizării economiilor de energie în conformitate cu prezentul</p>			
--	--	--	--	--

articol, cu condiția notificării prealabile a Secretariatului Comunității Energetice.

(16) Anual, pînă la 31 mai, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice întocmește și prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii un raport cu privire la aplicarea schemei de obligații pentru anul calendaristic precedent.

(17) Raportul menționat la alin.(16) trebuie să conțină lista părților obligate și trebuie să reflecte informații cu privire la cantitatea totală a economiilor de energie realizate pe parcursul anului precedent, cantitatea economiilor de energie la a căror realizare a contribuit fiecare parte obligată, măsurile de eficiență energetică întreprinse pe parcursul anului precedent, mărimea contribuțiilor aprobate de Guvern și mărimea contribuțiilor transferate de părțile obligate pe parcursul anului precedent, măsurile de

	<p>eficiență energetică și totalul cheltuielilor efectuate pentru realizarea economiilor de energie în anul precedent, beneficiarii proiectelor în domeniul eficienței energetice, soldurile în conturi, lucrările aflate la etapa de implementare, numărul contractelor încheiate pe parcursul anului precedent ca urmare a desfășurării procedurilor de achiziții publice, economiile de energie verificate și validate, precum și alte informații relevante.</p> <p>(18) Raportul se publică pe pagina web oficială a autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice și pe cea a organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii.</p>			
22.	<p>Articolul 11. Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice</p> <p>(1) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței</p>	<p>12. Articolul 11: alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice este o autoritate administrativă în subordinea Ministerului</p>	<p><u>Deputat în Parlament</u> <u>Radu Marian</u></p> <p>7. La art. 11: Titlul articolului va avea următorul cuprins: „Articolul 11. Instituția publică care asigură suportul în implementarea</p>	<p><u>Se susține cu modificări</u></p> <p>La pct. 7, textul „Titlul articolului va avea următorul cuprins.” se va</p>

<p>energetice are misiunea de a implementa politica de stat în domeniul eficienței energetice, inclusiv prin atragerea și gestionarea resurselor financiare în vederea promovării proiectelor în domeniul eficienței energetice.</p> <p>(2) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice este o instituție publică fondată de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii, cu statut de persoană juridică distinctă, care dispune de conturi trezoreriale, de șampilă cu imaginea stemei de stat, de denumire în limba română și de formulare oficiale.”</p> <p>(3) Bugetul autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice se formează din surse alocate din bugetul de stat pentru implementarea politicilor în domeniile sale de competență, din exercitarea unor atribuții suplimentare delegate</p>	<p>Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, cu statut de persoană juridică distinctă, care dispune de conturi trezoreriale, de șampilă cu imaginea Stemei de Stat, de denumire în limba de stat și de formulare oficiale.”;</p> <p>se completează cu alineatul (51) cu următorul cuprins:</p> <p>„(51) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice are dreptul de a dezvoltă programe de finanțare/cofinanțare a proiectelor de eficiență energetică prin combinarea resurselor financiare menționate la alin. (5), mijloacele alocate din bugetul de stat, precum și mijloacele financiare colectate în cadrul schemei de obligații de eficiență energetică.”</p>	<p>politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile”</p> <p>Alin. (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Instituția publică care asigură suportul în implementarea politicii statului în domeniul eficienței energetice și promovării utilizării energiei din surse regenerabile are misiunea de a coordona și de a organiza activitățile orientate spre asigurarea implementării politicii de stat în domeniile de activitate atribuite, inclusiv prin atragerea și gestionarea resurselor financiare în vederea finanțării și promovării proiectelor/programelor în domeniile respective într-un mod durabil din punctul de vedere al mediului înconjurător, al schimbărilor climatice, și care ar contribui la creșterea gradului de securitate energetică a țării.”</p> <p>Alin. (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Instituția publică de suport este o instituție publică, în cazul căreia organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii exercită, în numele Guvernului, funcția de fondator, și care deține statutul de persoană juridică distinctă, dispune de conturi trezoreriale și comerciale, de șampilă</p>	<p>substituit cu textul „Denumirea articolului va avea următorul cuprins:” (a se vedea art. 42 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative).</p> <p>La alin. (2) din art. 11, pentru precizia normei, cuvintele „și care deține statutul de persoană juridică distinctă” se vor substitui cu cuvintele „cu statut de persoană juridică”, iar textul „dispune de conturi trezoreriale și comerciale, de șampilă cu imaginea stemei de stat, de denumire în limba de stat și de formulare oficiale” se va substitui cu textul „dispune de conturi trezoreriale și bancare, șampilă cu Stema de Stat a Republicii Moldova și denumire în limba română”. În redacția propusă a alin. (5¹) sintagma „per ansamblu” se va omite, deoarece nu corespunde unui limbaj juridic utilizat în actele normative.</p>
---	---	---	--

<p>acesteia de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic, din donații, din granturi, din veniturile financiare obținute ca urmare a administrării mijloacelor financiare atrase din surse externe, conform acordurilor, precum și din alte surse neinterzise de lege, prevăzute în Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.</p> <p>(4) Bugetul autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice se aprobă în corepondere cu regulile stabilite în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.</p> <p>(5) Resursele financiare atrase din surse externe sînt administrate de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice în conformitate cu art.44 din Legea finanțelor</p>	<p>cu imaginea stemei de stat, de denumire în limba de stat și de formulare oficiale”;</p> <p>Alin. (3) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(3) Bugetul instituției publice de suport se formează din surse alocate din bugetul de stat pentru asigurarea suportului la implementarea politicilor în domeniile sale de competență, din mijloace financiare alocate acesteia pentru exercitarea unor atribuții suplimentare delegate de organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic, inclusiv pentru gestionarea, monitorizarea și controlul programelor și proiectelor de implementare a măsurilor în domeniul eficienței energetice și valorificării energiei din surse regenerabile, care nu vor depăși 10% din bugetul programelor și proiectelor în cauză, din donații, granturi, veniturile financiare obținute ca urmare a administrării mijloacelor financiare atrase din surse externe, conform acordurilor, precum și din alte surse neinterzise de lege, prevăzute în statutul instituției publice. La etapa elaborării strategiei sectoriale de cheltuieli și a cadrului bugetar pe termen mediu, instituția publică de suport elaborează și prezintă spre aprobare și considerare organului central de specialitate al administrației</p>
---	--

	<p>publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014.</p> <p>(7) Anual, până la 31 mai, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice elaborează și prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei un raport privind activitatea desfășurată în anul precedent. Raportul respectiv se publică pe pagina web oficială a autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.</p>		<p>publice în domeniul energiei un deviz de cheltuieli pentru realizarea în anul următor de gestiune a activităților ce includ asigurarea suportului la implementarea politicilor în domeniile sale de competență, precum și pentru activitățile și atribuțiile delegate acesteia.”</p> <p>Alin. (5¹) va avea următorul cuprins: „(5¹) Organele de conducere a instituției publice de suport sunt reprezentate de directorul instituției publice, în calitate de organ executiv, și de un Consiliu, în calitate de organ colegial superior de conducere, cu rolul de supraveghere și monitorizare a procesului decizional de conducere, fiind responsabil de activitatea instituției per ansamblu, soliditatea financiară a acesteia, deciziile cu privire la finanțarea proiectelor în domeniul eficienței energetice și energiei regenerabile, și alte funcții și atribuții stabilite în statutul instituției publice de suport, aprobat de Guvern. Consiliul este format din 7 membri, minim doi dintre care sunt reprezentanți ai societății civile și/ sau reprezentanți ai Partenerilor de Dezvoltare.”</p>	
23.	<p>Articolul 12. Atribuțiile autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice</p>	<p>13. La articolul 12: alineatul (1): se completează cu literale d1) și d2) cu următorul cuprins:</p>	<p><u>Deputat în Parlament</u> <u>Radu Marian</u></p> <p>8. La art. 12: La alin. (1), lit. d¹) va avea următorul cuprins:</p>	<p><u>Se susține cu modificări</u> La pct. 8 din amendament, ce se referă la art. 12 al legii în vigoare, se propune substituirea cuvintelor „din surse bugetare” cu textul „cu</p>

<p>(1) În conformitate cu prezenta lege, autoritatea responsabilă implementarea politicilor în domeniul energiei exercită următoarele atribuții:</p> <p>a) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea și monitorizarea implementării politicii de stat în domeniul energiei energetice;</p> <p>b) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea proiectelor de acte normative și la monitorizarea implementării acestora, precum și la elaborarea documentelor normative a tehnice, inclusiv a standardelor în domeniul energiei energetice;</p> <p>c) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei la elaborarea și monitorizarea implementării cerințelor minime de performanță energetică pentru utilajele și</p>	<p>„d1) implementează mecanismul de subvenționare pentru eficientizarea consumului de resurse energetice, în sensul art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2022 privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice, în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern pentru implementarea legii menționate supra;</p> <p>d2) atrage și gestionează resurse financiare în vederea finanțării și promovării proiectelor/programelor în domeniul eficienței energetice și valorificării surselor de energie regenerabilă, cu respectarea prevederilor Legii nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat și Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014. În vederea susținerii inițiativelor și eforturilor autorităților administrației publice locale, instituțiilor și autorităților publice, în atragerea resurselor financiare din partea donatorilor și partenerilor de dezvoltare pentru implementarea proiectelor în domeniul eficienței energetice, elaborează și, după caz, implementează, programe cu mobilizare rapidă și facilă a</p>	<p>”d”) implementează mecanismul de subvenționare pentru eficientizarea consumului de resurse energetice, în sensul art. 5 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 241/2022 privind fondul de reducere a vulnerabilității energetice, în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern pentru implementarea legii menționate supra. La implementarea mecanismului de subvenționare în cooperare cu Partenerii de Dezvoltare, din surse extrabugetare, instituția publică de suport este în drept să adopte mecanisme flexibile de implementare în conformitate cu acordurile și/sau memorandumurile semnate cu aceștia, care ar putea include perceperea de contribuții proprii de la beneficiarii programelor de subvenționare a măsurilor de eficientizare a consumului de resurse energetice, ce sunt colectate într-un cont comercial dedicat programelor de subvenționare și sunt utilizate de instituția publică de suport în același scop. Mărimea și modul de percepere a contribuțiilor se stabilește de Guvern.”</p> <p>La alin. (1) se completează cu lit. x) cu următorul cuprins:</p> <p>”x) repartizează donații de bunuri, echipamente și instalații destinate eficientizării consumului de energie și/sau valorificării energiei regenerabile în baza condițiilor</p>	<p>finanțare și/sau cofinanțare din surse bugetare și/sau extrabugetare”, iar sintagma” cont comercial” se va substitui cu sintagma „cont bancar”.</p> <p>La pct. 8, deoarece modificările se referă la alin. (1) din art. 12, despre aceasta se va menționa în partea dispozitivă, fără a se face trimitere repetată la alin. (1). La lit. d¹), cuvintele „cont comercial” se vor substitui cu noțiunea „cont bancar” (art. 23 alin. (1) din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate).</p>
--	--	--	--

<p>echipamentele produse sau importate în Republica Moldova;</p> <p>d) acordă asistență organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii la elaborarea și monitorizarea aplicării planurilor naționale de acțiuni în domeniul eficienței energetice, inclusiv prin colectarea în acest sens de informații necesare de la autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și de la participanții la piețele energetice;</p> <p>i) acordă asistență autorităților administrației publice locale la elaborarea planurilor locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice;</p> <p>l) evaluează potențialul de sporire a eficienței energetice în ansamblu pe economie;</p> <p>m) efectuează evaluarea calitativă cu privire la evoluțiile actuale și viitoare ale pieței serviciilor energetice;</p> <p>n) instituie și ține Registrul electronic al auditorilor energetici și Registrul electronic al auditului</p>	<p>contribuțiilor financiare solicitate, în limitele bugetului disponibil”;</p> <p>la litera l), după cuvintele „în ansamblu pe economie” se introduce textul „în baza unei analize comparative cu statele UE, la fiecare trei ani”;</p> <p>litera q) va avea următorul cuprins:</p> <p>„q) în calitate de deținător al Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, asigură crearea, administrarea, mentenanța și dezvoltarea sistemului informațional respectiv”;</p> <p>se completează cu litera ql) cu următorul cuprins:</p> <p>„ql) prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii rapoarte și informații privind implementarea politicilor naționale sectoriale în anul precedent de gestiune, în baza informațiilor colectate și procesate prin intermediul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, în cadrul raportărilor asupra implementării Planului național integrat privind energia și clima”;</p> <p>se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:</p>	<p>aprobate de către organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii.”</p>
---	---	--

	<p>energetic în conformitate cu prezenta lege, Legea nr.71/2007 cu privire la registre și Regulamentul cu privire la auditorii energetici și auditul energetic;</p> <p>o) identifică și stabilește lista întreprinderilor mari care urmează să îndeplinească obligația stabilită la art.19 alin.(1) și le notifică despre acest fapt;</p> <p>p) creează și gestionează, inclusiv în scop de monitorizare, un sistem informațional în domeniul eficienței energetice;</p> <p>q) creează sistemul de verificare și validare a economiilor de energie realizate, în baza standardelor naționale și internaționale în domeniu, și prezintă organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei informațiile aferente;</p> <p>r) implementează mecanismul de asigurare și verificare a calității auditurilor energetice efectuate, care prevede în acest scop o selecție anuală aleatorie a cel puțin unei cote</p>	<p>„(5) Autoritățile administrației publice centrale de specialitate, autoritățile administrative, instituțiile publice, autoritățile administrației publice locale, precum și întreprinderile energetice sunt obligate să furnizeze autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice informații necesare pentru elaborarea și monitorizarea programelor de finanțare, Planului național integrat privind energie și clima, pentru crearea, ținerea și actualizarea Sistemului informațional integrat în domeniul eficienței energetice, precum și alte informații solicitate de aceasta în legătură cu îndeplinirea atribuțiilor stabilite în prezenta lege.”</p>	
--	---	---	--

semnificative, din punct de vedere statistic, din toate auditurile energetice efectuate, în conformitate cu prevederile Regulamentului cu privire la auditorii energetici și auditul energetic;

s) aprobă programele de formare profesională în domeniul eficienței energetice, inclusiv pentru cursurile de instruire a auditorilor energetici, elaborate de instituțiile de învățământ acreditate, și organizează, în caz de necesitate, cursuri de instruire, de calificare a auditorilor energetici, inclusiv în contextul programelor de colaborare cu organizațiile și/sau instituțiile internaționale;

t) acordă asistență consultativă și informațională prestatorilor de servicii energetice, consumatorilor finali, potențialilor investitori, precum și altor persoane fizice și juridice care își desfășoară activitatea în domeniul eficienței energetice;

u) promovează și diseminează informația cu privire la eficiența energetică, inclusiv prin intermediul programelor de informare;

v) organizează seminare, conferințe, concursuri naționale și expoziții pentru promovarea eficienței energetice;

w) cooperează cu instituțiile și cu organizațiile internaționale în vederea promovării eficienței energetice, în limitele competenței stabilite de Guvern.

(2) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice îndeplinește și alte atribuții stabilite în prezenta lege, în Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, în Legea nr.92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, în Legea nr.44/2014 privind etichetarea produselor cu impact energetic, în Legea nr.151/2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile

produselor cu impact energetic și în regulamentul acesteia.

(3) În vederea exercitării atribuțiilor sale, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice colaborează, în special prin furnizarea reciprocă și continuă de informații, cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu organismul național unic de acreditare, cu organisme de evaluare a conformității, cu alte autorități ale administrației publice centrale de specialitate, cu alte autorități publice și cu autoritățile administrației publice locale.

(4) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice colaborează cu autoritățile administrației publice locale în domeniile sale de competență prin intermediul managerilor energiei raionali și, după caz, cei locali, desemnați de către acestea, precum și

		<p>20. Articolul 17 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 17. Facturarea și accesul la informațiile privind consumul de energie electrică și gaze naturale</p> <p>(1) În cazul în care consumatorul final nu are un echipament de măsurare inteligent, în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, furnizorul de energie electrică și/sau gaze naturale trimite consumatorului final facturi cuprinzând informații corecte, bazate de valorile consumului real, în conformitate cu prezenta lege și prevederile Legii nr. 107/2016 și Legii nr. 108/2016.”</p>	<p>24. Articolul 17. Facturarea și accesul la informațiile privind consumul de energie</p> <p>(1) Factura de plată emisă consumatorului final de către furnizor trebuie să conțină, în mod obligatoriu, informații cu privire la:</p> <p>a) comparațiile dintre consumul actual de energie și consumul corespunzător al consumatorului final din aceeași perioadă a anului precedent, preferabil sub formă grafică;</p> <p>b) datele de contact ale autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, inclusiv paginile web oficiale de unde pot fi obținute informații privind măsurile de eficiență energetică disponibile, profilurile comparative ale consumatorilor finali și specificațiile tehnice obiective privind instalațiile, utilajele și/sau echipamentele energetice.</p>	
	<p><u>Deputat în Parlament</u> <u>Radu Marian</u></p> <p>9. La art. 17, alin (1), va avea următorul cuprins:</p> <p>„În cazul în care consumatorul final nu are un echipament de măsurare inteligent, în sensul Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică și Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, furnizorul de energie electrică și/sau gaze naturale trimite consumatorului final facturi cuprinzând informații corecte, bazate de valorile consumului real, în conformitate cu prezenta lege și prevederile Legii nr. 107/2016 și Legii nr. 108/2016.”</p>			
	<p><u>Se sustine</u></p>			

<p>(2) Suplimentar, cel puțin o dată pe an, prin intermediul facturii, furnizorul trebuie să pună la dispoziția consumatorului final informații comparative cu privire la consumul acestuia și consumul mediu de energie pe persoană, normalizat sau etalonat, din aceeași categorie de consum, prezentate într-o formă clară și ușor de înțeles.</p> <p>(3) În măsura în care sînt disponibile informațiile cu privire la consumul de energie, la cererea consumatorului final, furnizorul este obligat să ofere prestatorului de servicii energetice, desemnat de către consumatorul final, informații cu privire la facturile la energie și consumul anterior al acestuia.</p> <p>(4) În cazul în care la consumatorii finali sînt instalate echipamente de măsurare inteligente, cu citire la distanță în funcțiune, operatorii sistemelor de transport, de distribuție oferă consumatorilor respectivi, la cerere, posibilitatea de a</p>	<p>precedent, preferabil sub formă grafică;</p> <p>b) datele de contact ale autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, inclusiv paginile web oficiale de unde pot fi obținute informații privind măsurile de eficiență energetică disponibile, profilurile comparative ale consumatorilor finali și specificațiile tehnice obiective privind instalațiile, utilajele și/sau echipamentele energetice.</p> <p>(3) Suplimentar, cel puțin o dată pe an, prin intermediul facturii, furnizorul pune la dispoziția consumatorului final informații comparative cu privire la consumul acestuia și consumul mediu de energie per persoană sau gospodărie (loc de consum), normalizat sau etalonat, din aceeași categorie de consum, prezentate într-o formă clară și ușor de înțeles. Pentru consumatorii casnici se vor distinge consum mediu urban și rural.</p> <p>(4) În măsura în care sunt disponibile informațiile cu privire la consumul de energie, la cererea consumatorului final, furnizorul este obligat să ofere prestatorului de servicii energetice, desemnat de către consumatorul final, informații cu privire la facturile la energie și consumul anterior al acestuia.</p> <p>(4) În cazul în care la consumatorii finali sînt instalate echipamente de măsurare inteligente, cu citire la distanță în funcțiune, operatorii sistemelor de transport, de distribuție oferă consumatorilor respectivi, la cerere, posibilitatea de a</p>	
--	--	--

	<p>accesa informații suplimentare referitoare la consumul anterior, care permit o autoverificare detaliată. Aceste informații suplimentare privind consumul anterior vor include:</p> <p>a) informații cumulative pentru cel puțin ultimii 3 ani sau pentru perioada de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică. Informațiile cumulative vor corespunde intervalelor de timp pentru care au fost emise facturile de plată;</p> <p>b) informații detaliate în funcție de timpul de utilizare pentru fiecare zi, săptămână, lună și an. Aceste informații pot fi puse la dispoziția consumatorilor finali respectivi, prin intermediul internetului sau al interfeței contoarelor, pentru perioada de cel puțin 24 de luni anterioare sau pentru perioada de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică.</p> <p>(5) Repartizarea costurilor aferente prezentării</p>	<p>de către consumatorul final, informații cu privire la facturile la energie și consumul anterior al acestuia.</p> <p>(5) În cazul în care la consumatorii finali sunt instalate echipamente de măsurare inteligente, cu citire la distanță în funcțiune, operatorii sistemelor de transport, de distribuție oferă consumatorilor respectivi, la cerere, posibilitatea de a accesa informații suplimentare referitoare la consumul anterior, care permit o autoverificare detaliată. Aceste informații suplimentare privind consumul anterior vor include:</p> <p>a) informații cumulative pentru cel puțin ultimii 3 ani sau pentru perioada de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică. Informațiile cumulative vor corespunde intervalelor de timp pentru care au fost emise facturile de plată;</p> <p>b) informații detaliate în funcție de timpul de utilizare pentru fiecare zi, săptămână, lună și an. Aceste informații pot fi puse la dispoziția consumatorilor finali respectivi, prin intermediul internetului sau al interfeței echipamentelor de măsurare,</p>	
--	---	---	--

<p>informațiilor privind facturarea pentru consumul individual de energie pentru încălzire și/sau răcire în clădirile de locuit cu mai multe apartamente și în clădirile cu destinație mixtă, administrate în conformitate cu Legea nr.75/2015 cu privire la locuințe, se efectuează fără obținere de profit. Costurile justificate care rezultă din atribuirea acestei funcții unei părți terțe și care acoperă măsurarea, repartizarea și facturarea consumului individual efectiv în clădirile de locuit cu mai multe apartamente și/sau în clădirile cu destinație mixtă pot fi puse pe seama consumatorilor finali.</p>	<p>pentru perioada de cel puțin 24 de luni anterioare sau pentru perioada de la începutul contractului de furnizare, dacă aceasta din urmă este mai mică.”</p>		
<p>25.</p>	<p>22. Se completează cu articolul 18¹ cu următorul cuprins: „Articolul 18¹. Aspecte privind eficiența energetică în sectorul transporturi și de promovare a vehiculelor electrice (1) Guvernul promovează e-mobilitatea și utilizarea vehiculelor electrice prin: a) extinderea facilităților fiscale și scutirilor de taxe existente, precum și dezvoltarea</p>	<p><u>Deputat în Parlament</u> <u>Radu Marian</u> 10. La art. 18¹: Pe tot textul articolului, sintagma „vehicule electrice”, la orice formă gramaticală, se va substitui cu sintagma „autovehicule electrice”, la forma gramaticală corespunzătoare. Alin. (1), lit. d) va avea următorul cuprins: „d) promovarea autovehiculelor electrice prin înmatricularea acestora cu plăci de înmatriculare distincte,</p>	<p><u>Se sustine cu modificări</u> La pct. 10, cuvintele „Pe tot textul” se vor substitui cu cuvintele „În tot textul”, iar noțiunea „sintagma” se va substitui, în ambele cazuri, cu termenul „cuvintele”. Se va reține că, în conformitate cu uzanțele de tehnică legislativă, cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri,</p>

<p>de noi politici de încurajare a mobilității individuale prietenoase mediului;</p> <p>b) dezvoltarea și implementarea programelor de reînnoire a parcului auto existent prin substituirea vehiculelor cu motoare cu ardere internă cu vehicule electrice, precum și de extindere a infrastructurii publice de încărcare cu energie electrică;</p> <p>c) stabilirea cerințelor minime privind integrarea infrastructurii de alimentare a vehiculelor electrice în clădirile de locuit cu multe apartamente, atât pentru clădirile noi, cât și la renovarea majoră a acestora, în clădirile publice și cele aferente sectorului de prestări servicii;</p> <p>d) promovarea vehiculelor electrice prin dotarea acestora cu plăci de înmatriculare cu fond de culoare albă și simboluri de culoare verde.</p> <p>(2) Autoritățile administrației publice locale promovează e-mobilitatea și utilizarea vehiculelor electrice prin implementarea măsurilor la nivel local, în conformitate cu propriile strategii de dezvoltare a sectorului, având ca element distinctiv al acestora plăcile de înmatriculare cu fond de culoare</p>	<p>conform unei hotărâri de Guvern aprobate în acest sens, standardul cărora este elaborat de către Agenția Servicii Publice.”</p> <p>Alin. (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Autoritățile administrației publice locale promovează e-mobilitatea și utilizarea autovehiculelor electrice prin implementarea măsurilor la nivel local, în conformitate cu propriile strategii de dezvoltare a sectorului, având ca element distinctiv al acestora plăcile de înmatriculare de standardul elaborat de Agenția Servicii Publice în conformitate cu alin. (1), lit. d).</p> <p>Autoritățile administrației publice locale asigură, prin politicile promovate, dezvoltarea infrastructurii de încărcare a autovehiculelor electrice la nivel local.”</p>	<p>pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele”.</p> <p>La art. 18¹ alin. (1) lit. d), textul „conform unei hotărâri de Guvern aprobate în acest sens, standardul cărora este elaborat de către Agenția Servicii Publice” se va substitui cu textul „conform standardului elaborat de Agenția Servicii Publice și aprobat de Guvern”.</p> <p>Adițional, solicităm completarea textului amendamentului cu un punct referitor la art. 18¹ alin. (1) cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul. 18¹ :</p> <p>” (1) Guvernul promovează e-mobilitatea și alte opțiuni de mobilitate prietenoase mediului prin”.</p> <p>Această modificare este necesară în scopul diversificării politicii statului în domeniul mobilității prietenoase mediului, pentru excluderea trimiterii directe către autovehiculele electrice, deoarece în prezent pe piață sunt și alte tehnologii care permit reducerea consumului de combustibil fosil (motoarele pe hidrogen sau pe combustibilii sintetici).</p> <p>La alin. (1) lit. (a), cuvântul „individuale” se exclude.</p>
--	---	---

<p>albă și simboluri de culoare verde. Autoritățile administrației publice locale asigură, prin politicile promovate, dezvoltarea infrastructurii de încărcare a vehiculelor electrice la nivel local.</p> <p>(3) Agenția Servicii Publice prezintă semestrial, în termen de 30 de zile de la încheierea unui semestru, către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice următoarele informații relevante procesului de monitorizare a implementării Planului integrat privind energia și clima:</p> <p>a) numărul vehiculelor electrice, pe categorii, înmatriculate în perioada de gestiune, precum și cumulativ;</p> <p>b) numărul vehiculelor hibride, pe categorii, înmatriculate în perioada de gestiune, precum și cumulativ;</p> <p>c) parcursul înregistrat în anul precedent de vehiculele electrice, pe categorii.”</p>	<p>această modificare este necesară, în contextul necesității dezvoltării de noi politici de încurajare a mobilității, inclusiv pentru transportul de mărfuri și persoane, nu doar pentru automobilele individuale</p>
<p>Art. II. – Dispoziții finale și tranzitorii</p> <p>(1) Guvernul:</p> <p>a) în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:</p>	<p>Se sustine cu modificări</p> <p>La pct. 11, în conformitate cu art. 47 din Legea nr. 100/2017, dispozițiile finale cuprind momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ. În</p>
<p>26.</p>	<p>Deputat în Parlament Radu Marian</p> <p>11. Art. II, din proiectul de lege: Alin. (6), lit. a) va avea următorul cuprins:</p>

<p>-- va actualiza Programul cu privire la implementarea obligației privind renovarea clădirilor autorităților administrației publice centrale de specialitate, prevăzut la art. 14 alin. (5);</p> <p>-- va aproba conceptul și Regulamentul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice;</p> <p>b) în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:</p> <p>-- va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în concordanță cu prezenta lege;</p> <p>-- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;</p> <p>-- va aproba actele normative necesare în vederea implementării prezentei legi.</p> <p>(2) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare, va aduce actele sale normative de reglementare în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(3) Primul Plan național integrat privind energia și clima, conform prevederii de la art. 6 alin. (1), este aprobat până la 30 iunie 2024, vizează perioada de</p>	<p>”a) instituția publică de suport, în termen de 2 luni de la intrarea în vigoare a Regulamentului Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, va crea și va oferi profiluri de utilizator tuturor părților responsabile de raportare, în sensul art. 13¹, alin. (2)-(4), cu drepturi de acces relevante fiecărei dintre aceștia, în subsistemul informațional SIMVE;”</p> <p>se completează cu alin. (12), cu următorul cuprins:</p> <p>„(12) În vederea implementării prevederii de la art. 18¹, alin. (1), lit. d), Agenția Servicii Publice, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va asigura, în modul stabilit de legislație, confecționarea și eliberarea pentru autovehiculele electrice a plăcilor de înmatriculare distincte care vor conține litere, cifre și chenarul de culoare verde pe fond alb, cu excepția autovehiculelor:</p> <p>- care cad sub incidența Hotărârii Guvernului nr. 1049/2001 privind reglementarea atribuirii seriilor speciale de înmatriculare a mijloacelor de transport;</p> <p>- ce aparțin misiunilor diplomatice, oficiilor consulare ale statelor străine, membrilor personalului misiunilor diplomatice și oficiilor consulare, reprezentanțelor organizațiilor internaționale și ale colaboratorilor</p>	<p>dispozițiile finale se includ reglementările privind obligația autorităților responsabile de a executa actul normativ, de a întreprinde măsurile și de a realiza procedurile necesare executării. În cazul în care pentru punerea în aplicare a actului normativ este necesară adoptarea sau aprobarea unor norme de aplicare (metodologii, regulamente etc.) ori constituirea unor organe sau instituții, proiectele actelor normative respective se prezintă spre adoptare, aprobare sau emitere nu mai târziu de intrarea în vigoare a actului normativ de bază, dacă în actul normativ de bază nu este prevăzut altfel. În această legătură, prevederea art. II alin. (6) lit. a) va avea următorul cuprins: „a) instituția publică de suport, în termen de 8 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va crea și va oferi profiluri de utilizator tuturor părților responsabile de raportare, în sensul art. 13¹ alin. (2)-(4), cu drepturi de acces relevante fiecărei dintre aceștia, în subsistemul informațional SIMVE;”.</p> <p>La alin. (12), numerotarea elementelor structurale se va efectua conform art. 51 din Legea nr. 100/2017, potrivit căruia articolele</p>
--	--	---

	<p>până în anul 2030 și va determina contribuția Republicii Moldova la consumul final și primar de energie al Comunității Energetice pentru anul 2030. Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii notifică respectiva contribuție, ca și traiectorie indicativă, Secretariatului Comunității Energetice.</p> <p>(4) În vederea implementării obligațiilor referitoare la economiile de energie, conform art. 71:</p> <p>a) perioada pentru care are loc calculul cantității totale cumulate a economiilor de energie, în sensul art. 71, alin. (1), este 1 ianuarie 2024 – 31 decembrie 2030;</p> <p>b) în sensul art. 72 alin. (2), calculul cantității de energie ce urmează a fi economisită până la 31 decembrie 2030 se face ținând seama de obligația realizării în fiecare an de noi economii de energie echivalente cu minimum 0,8% din valoarea medie a consumului final de energie înregistrat între 1 ianuarie 2019 și 1 ianuarie 2022;</p> <p>c) în termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a legii, organul central de specialitate în</p>	<p>acreditați pe lângă Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, precum și unor persoane fizice și juridice, similare lor;</p> <ul style="list-style-type: none"> - ce aparțin altor persoane juridice străine, precum și cetățenilor străini și apatrizilor; - importate în regim vamal de admitere temporară de către persoanele fizice și juridice din Republica Moldova; - destinate transportului public de călători; - supuse probelor pe drumurile publice; - radiate din evidență în cazul exportării definitive din Republica Moldova.” 	<p>pot fi divizate în alineate însemnate succesiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, luate între paranteze rotunde. Alineatul poate fi divizat în litere, care sunt însemnate succesiv cu litere latine mici, urmate de o paranteză, fără utilizarea cratimelor.</p>
--	---	---	---

domeniul energeticii, cu sprijinul autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, elaborează și prezintă Secretariatului Comunității Energetice o notificare cu privire la implementarea obligației privind economiile de energie pentru perioada 2024-2030, în sensul art. 71, și o publică pe paginile sale web oficiale.

(5) Următoarea evaluare a potențialului de creștere a eficienței energetice în ansamblu pe economie, în conformitate cu prevederile de la art. 12 alin. (1) lit. l), va fi efectuată, prezentată organului central de specialitate în domeniul energeticii și publicată pe pagina web oficială a autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, până la 31 iunie 2024.

(6) În vederea operaționalizării subsistemului informațional de monitorizare a economiilor de energie SIMVE, în sensul art. 131 alin. (2)-(4):

a) autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, în termen de 2 luni de la intrarea în vigoare a Regulamentului

Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, va crea și va oferi profiluri de utilizator, cu drepturi de acces relevante fiecărui dintre aceștia, în subsistemul informațional SIMVE;

b) primul termen de raportare a măsurilor de eficiență energetică implementate de părțile menționate în art. 131 alin. (3) este 31 martie 2024.

(7) În vederea operaționalizării subsistemului informațional de management energetic SIME, în sensul art. 131 alin. (4) și (5):

a) autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, cu suportul Agenției Proprietății Publice, furnizorilor/distribuitorilor de resurse energetice, și apă, managerilor energetici locali, în termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, stabilesc lista clădirilor publice și a clădirilor în care activează cel puțin o instituție sau autoritate publică, în vederea includerii ulterioare a acestora în subsistemul informațional SIME;

b) autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în

domeniul eficienței energetice, în termen de 12 luni de la intrarea în vigoare a legii, va procura și/sau va dezvolta în cadrul Sistemului Informațional Național în domeniul eficienței energetice subsistemul informațional SIME, după caz cu participarea partenerilor de dezvoltare, cu luarea în considerare a bunelor practici, și va iniția procesul de populare a subsistemului informațional cu date necesare despre clădirile publice și clădirile în care activează instituții și autorități publice, asigurând schimbul de date cu resursele informaționale și, după caz, cu alte baze de date ale distribuitorilor și furnizorilor de energie și apă;

c) furnizorii și, după caz, distribuitorii de energie, operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, asigură transmiterea datelor lunare cu privire la consumurile de resurse energetice și apă, inclusiv costurile aferente, colectate în scopul facturării, către subsistemul informațional SIME, din momentul recepționării notificării autorității responsabile

de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice despre faptul că subsistemul informațional SIME este funcțional, dar nu mai târziu de 12 luni de la data intrării în vigoare a legii;

d) furnizorii și, după caz, distribuitorii de energie, operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, în termen de 4 luni de la data punerii în exploatare a subsistemului informațional SIME, asigură transmiterea datelor înregistrate lunar cu privire la consumurile de resurse energetice și apă, inclusiv costurile aferente, pentru clădirile publice și, după caz, clădirile în care activează instituții și/sau autorități publice, pentru întreaga perioadă începând cu 1 ianuarie 2018;

e) autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice elaborează, în coordonare cu organul central de specialitate în domeniul energeticii, în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a legii, cu ulterioare actualizări la fiecare 3 ani, o analiză cost-beneficiu pentru

	<p>măsura de instalare a echipamentelor de măsurare inteligente a consumului de resurse energetice și apă în clădirile publice, prin aplicarea unei abordări holistice de evaluare a economiilor energetice și celor monetare la prestatorii de servicii, la consumatorul final, precum și asupra sistemelor de alimentare cu resurse energetice și apă, în ansamblu. Prin derogare de la prevederile art. 131 alin. (7), Guvernul utilizează rezultatele analizei în vederea fundamentării unui program național de instalare accelerată a echipamentelor de măsurare inteligente în clădirile publice cu reflectarea detaliilor relevante și a impactului scontat în Planul național integrat privind energia și clima, precum și în planurile locale integrate privind energia și clima, la prima revizuire a acestora.</p> <p>(8) Rata anuală de 3% de renovare a suprafețelor clădirilor din domeniul public al statului, încălzite și/sau răcite, în care își desfășoară activitatea autoritățile administrației publice centrale de specialitate, în sensul art. 14 alin. (9) și (10), se aplică începând cu 1 ianuarie 2024.</p>	
--	--	--

(9) În vederea implementării obligațiilor cu privire la citirea la distanță a echipamentelor de măsurare și reparatoarelor de costuri, în sensul art. 163:

- a) obligația cu privire la instalarea echipamentelor de măsurare și reparatoarelor de costuri noi, în sensul art. 163 alin. (1), intră în vigoare începând cu 30 octombrie 2023;
- b) obligația cu privire la adaptarea citirii la distanță a reparatoarelor de costuri sau înlocuirii acestora cu unități de ce pot fi citite la distanță, în sensul art. 163 alin. (2), urmează a fi implementată integral până la 1 ianuarie 2030.

(10) Primul plan local integrat privind energia și clima, în sensul art. 13, va fi elaborat și aprobat de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea până la 30 iunie 2025 și va viza perioada 2025-2030.

(11) În vederea implementării obligației de la art. 26 alin. (5) și (6):

- a) Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică elaborează, în termen de 4 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, în coordonare cu autoritatea responsabilă de implementarea

		<p>politicilor în domeniul eficienței energetice și organul central de specialitate în domeniul energetic, un model al raportului și conținutul său indicativ, care vor fi utilizate de operatorii de sistem din sectorul electroenergetic și al gazelor naturale;</p> <p>b) operatorii de sistem din sectorul electroenergetic și al gazelor naturale vor elabora și vor prezenta, conform art. 26 alin. (6) lit. a), rapoartele de evaluare a potențialului de eficiență energetică al rețelelor electrice și, respectiv, al rețelelor de gaze naturale și calendarele de implementare a măsurilor justificate economic, până la 31 decembrie 2025 și ulterior la fiecare 4 ani.</p>		
27.	<p>Articolul 13. Atribuțiile autorităților administrației publice locale</p> <p>(1) Autoritățile administrației publice locale contribuie la atingerea obiectivelor naționale în domeniul eficienței energetice și promovează eficiența energetică pe plan local, exercitând următoarele atribuții:</p>	<p>14. Articolul 13: la alineatul (1) litera a), textul „și aprobă planuri locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice,” se substituie cu textul „planuri locale integrate privind energia și clima, în conformitate cu modelul aprobat de autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice;” alineatele (2) și (3) vor avea următorul cuprins:</p>	<p>Deputat în Parlament Fiodor Gagauz</p> <p>În conformitate cu prevederile art.59 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr.797-XLII din 02.04.1996, se propune amendament la proiectul de lege nr. 16 din 02.02.2023, și anume:</p> <p>1. La articolul 14, pe tot parcursul textului, în cazul în care se referă la autoritățile administrației publice locale de nivelul doi sub orice formă</p>	<p>Se susține prin Avizul Guvernului în următoarea redacție. Astfel, sintagma „de nivelul al doilea” se va completa cu cuvintele „și speciale” în următoarele cazuri:</p> <p>a) La pct. 14 din proiect – i.e. în art. 13, în cazul alin. (3), (3¹) și (3²);</p> <p>b) La pct. 15 din proiect – i.e. în art. 13¹, în cazul alin. (3), lit. a), alin. (6), lit. c), și la art. II, Dispoziții finale și tranzitorii, alin. (10);</p>

<p>a) elaborează și aprobă planuri locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice, care vizează autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, ca documente separate sau ca parte integrantă a planurilor de dezvoltare generale, asigură executarea și monitorizează implementarea acestora;</p> <p>b) inițiază și finanțează proiecte în domeniul eficienței energetice și contribuie la cofinanțarea acestora, în limita bugetelor locale;</p> <p>c) organizează proceduri de achiziții publice privind serviciile energetice și încheie contracte în acest sens;</p> <p>d) contribuie, la nivel local, la implementarea politicii de stat în domeniul eficienței energetice;</p> <p>e) participă, la nivel local, la diseminarea informației privind eficiența energetică, inclusiv mecanismele și instrumentele de finanțare în domeniul eficienței energetice, cadrul normativ</p>	<p>„(2) Politicile în domeniul eficienței energetice la nivel local, precum și acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru implementarea acestora se reflectă în planurile locale integrate privind energia și clima, elaborate cu implicarea activă a managerilor energetici raionali. Planul local integrat privind energia și clima se elaborează în calitate de document de planificare la nivel local și contribuie la realizarea și atingerea obiectivelor Planului național integrat privind energia și clima.</p> <p>(3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea au obligația să asigure actualizarea planurilor locale integrate privind energia și clima la fiecare doi ani. Până la aprobare, planurile locale integrate privind energia și clima se consultă cu autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.”;</p> <p>se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) Existența unui Plan local integrat privind energia și clima, aprobat de autoritățile administrației publice locale de</p>	<p>gramaticală, după cuvântul „nivelul al doilea,” se adaugă cuvintele „și speciale”:</p> <p>- la litera a) alineatul (1);</p> <p>- la alineatul (3), (3/1), (3/2) și (7);</p> <p>- alineatul (9) cuvintele „de nivelul întâi sau al doilea” se înlocuiește cu cuvintele „autorități publice locale la toate nivelurile,”</p>	<p>- la pct. 14 din proiect – i.e. în art. 13 alin. (9), cuvintele „de nivelul întâi sau al doilea” se substituie cu textul „autorități ale administrației publice locale de toate nivelurile,”</p> <p>- la pct. 15 din proiect – i.e. în art. 13¹ alin. (3) lit. a), textul „la nivel de unitate administrativă, inclusiv municipiu, atât la nivelul administrației publice locale de nivelul al doilea, cât și la nivelul administrației publice locale de nivelul întâi” se substituie cu textul „de autoritățile administrației publice locale de toate nivelurile.”</p>
---	--	---	---

<p>adoptat în scopul îndeplinirii obiectivelor naționale;</p> <p>f) contribuie, la nivel local, la organizarea de seminare, conferințe și expoziții pentru promovarea eficienței energetice.</p> <p>(2) Politicile în domeniul eficienței energetice la nivel local, precum și acțiunile ce urmează a fi întreprinse pentru implementarea acestora se reflectă în planurile locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice, elaborate cu implicarea activă a managerilor energetici raionali. Planul local de acțiuni în domeniul eficienței energetice se elaborează, în calitate de document de planificare la nivel local, pentru un termen de 3 ani și corespunde cu Planul național de acțiuni în domeniul eficienței energetice pentru perioada respectivă.</p> <p>(3) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea au obligația să asigure elaborarea, coordonarea și aprobarea planurilor locale de acțiuni în domeniul</p>	<p>nivelul al doilea în conformitate cu prevederile alin. (2), este o condiție de eligibilitate pentru obținerea de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, inclusiv de nivelul întâi din cadrul unității administrativ-teritoriale respective, și municipalități, a finanțării sau cofinanțării proiectelor de eficiență energetică din mijloace bugetare și/sau mobilizate de către Guvern din partea partenerilor de dezvoltare.</p> <p>(3²) Raportarea tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate în anul precedent de gestiune în cadrul unității teritorial-administrative, cu finanțare bugetară sau cu suportul partenerilor de dezvoltare, de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și, după caz, municipalități, în conformitate cu obligația introdusă la art. 13¹ alin. (1) lit. a) și b), este o condiție de eligibilitate pentru obținerea de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, inclusiv de nivelul întâi din cadrul unității administrativ-teritoriale respective, și</p>	
---	---	--

	<p>eficienței energetice cel firziu pînă la data de 30 septembrie a anului precedent celui de demarare a implementării acestora. Pînă la aprobare, planurile locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice se consultă cu autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.</p> <p>(4) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi pot elabora planuri locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice cu aprobarea acestora de către propriile consilii, de asemenea pot selecta și desemna manageri energetici locali.</p> <p>(5) Planurile locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice pot fi parte a planurilor generale de dezvoltare a unităților administrativ-teritoriale, a celor de dezvoltare durabilă, cu condiția respectării elementelor de conținut solicitate de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței</p>	<p>municipalității, a finanțării sau cofinanțării proiectelor de eficiență energetică din mijloace bugetare și/sau mobilizate de către Guvern din partea partenerilor de dezvoltare.”;</p> <p>la alineatele (4) și (5), cuvintele „de acțiuni în domeniul eficienței energetice” se substituie cu cuvintele „integrate privind energia și clima”;</p> <p>la alineatul (9), după cuvintele „de nivelul întâi sau al doilea” se completează cu textul „, angajați în baza contractelor individuale de muncă,”;</p> <p>la alineatul (10), cuvintele „eficienței energetice” se substituie cu cuvintele „energetic și climate”.</p> <p>15. Se completează cu articolul 13¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 13¹. Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice</p> <p>(1) Sistemul informațional național în domeniul eficienței energetice reprezintă un sistem informațional integrat, care cuprinde următoarele subsisteme:</p> <p>a) subsistemul informațional național în domeniul eficienței energetice a clădirilor, creat și</p>	
--	--	---	--

	<p>energetice, precum și a perioadei de planificare.</p> <p>(6) În vederea exercitării atribuțiilor sale, autoritățile administrației publice locale colaborează, în special prin furnizarea reciprocă de informații, cu organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energiei, cu autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, cu alte autorități ale administrației publice centrale de specialitate și cu alte autorități publice.</p> <p>(7) Autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea desemnează managerii energetici raionali și, implicit, încetează raporturile de serviciu sau de muncă cu aceștia, monitorizează activitatea managerilor raionali și le stabilesc atribuțiile, precum și solicită, la necesitate, asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice la stabilirea acestora.</p>	<p>gestionat în conformitate cu prevederile Legii nr. 128/2014 privind performanța energetică a clădirilor și care include sistemele stabilite în art. 27 alin. (1) din legea prenotate;</p> <p>b) subsistemul informațional de monitorizare și verificare a economiilor de energie (SIMVE);</p> <p>c) subsistemul informațional de management energetic (SIME);</p> <p>d) subsistemul informațional „Registrul electronic al auditorilor energetici”;</p> <p>e) subsistemul informațional „Registrul electronic al auditului energetic”.</p> <p>(2) Subsistemul informațional de monitorizare și verificare a economiilor de energie (SIMVE) este principalul instrument de centralizare a datelor cu privire la economiile de energie primară și/sau finală obținute de la părțile responsabile de raportare în urma implementării proiectelor de eficiență energetică în toate sectoarele economiei, la scară națională, și de monitorizare a modului în care are loc implementarea planurilor naționale și locale integrate privind energia și climă, în partea</p>	
--	--	---	--

<p>(8) Autoritățile administrației publice locale de nivelul întâi pot desemna manageri energetici locali în vederea promovării eficienței energetice la nivel de comunitate și a realizării altor atribuții în corespundere cu măsurile de politică în domeniul eficienței energetice.</p> <p>(9) Managerii energetici raionali/locali pot face parte din statele de personal ale autorităților administrației publice locale de nivelul întâi sau al doilea ori pot fi angajați prin contracte de prestări servicii, având obligația de a participa la planificarea și monitorizarea îndeplinirii măsurilor de eficiență energetică la nivel local, inclusiv a celor prevăzute în planurile locale de acțiuni în domeniul eficienței energetice, la coordonarea, avizarea și monitorizarea proiectelor de eficiență energetică finanțate și/sau cofinanțate de autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, de instituțiile de</p>	<p>ce țin de atingerea țintelor de eficiență energetică.</p> <p>(3) Părțile responsabile de raportare în SIMVE a măsurilor de eficiență energetică implementate sunt următoarele:</p> <p>a) autoritățile publice ale administrației publice locale de nivel al doilea, inclusiv municipiile Chișinău și Bălți, prin intermediul managerilor energetici raionali și municipali, cu obligația de raportare a tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate la nivel de unitate administrativă, inclusiv municipiului, atât la nivelul administrației publice locale de nivel al doilea, cât și la nivelul administrației publice locale de nivel întâi;</p> <p>b) producătorii de energie electrică, operatorul sistemului de transport, operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice, cu obligația de raportare a tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate în cadrul activelor ce constituie obiectul activității licențiate desfășurate și, dacă este cazul, la consumatorul final, finanțate din alte surse decât mijloace financiare colectate prin</p>
--	---

<p>finanțare naționale, precum și de partenerii de dezvoltare.</p> <p>(10) Autoritățile administrației publice locale publică pe paginile lor web oficiale informații despre măsurile întreprinse în domeniul eficienței energetice, cu periodicitatea de cel puțin un an.</p> <p>(11) Autoritățile administrației publice locale exercită și alte atribuții stabilite în prezenta lege, în Legea nr.128/2014 privind performanța energetică a clădirilor, în Legea nr.92/2014 cu privire la energia termică și promovarea cogenerării, în Legea nr.44/2014 privind etichetarea produselor cu impact energetic, precum și în Legea nr.151/2014 privind cerințele în materie de proiectare ecologică aplicabile produselor cu impact energetic.</p>	<p>tarifele/prețurile reglementate aplicate;</p> <p>c) operatorii sistemelor de transport, operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale, cu obligația de raportare a tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate în cadrul activelor ce constituie obiectul activității licențiate desfășurate și, dacă este cazul, la consumatorul final, finanțate din alte surse decât mijloacele financiare colectate prin tarifele/prețurile reglementate aplicate;</p> <p>d) producătorii de energie termică, distribuitorii de energie termică și de răcire, cu obligația de raportare a tuturor proiectelor și măsurilor de eficiență energetică implementate în cadrul activelor ce constituie obiectul activității licențiate desfășurate și, dacă este cazul, la consumatorul final, finanțate din alte surse decât mijloace financiare colectate prin tarifele/prețurile reglementate aplicate;</p> <p>e) operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cu obligația de raportare a tuturor proiectelor și</p>	
--	--	--

măsurilor de eficiență energetică implementate în cadrul activelor ce constituie obiectul activității licențiate desfășurate și, dacă este cazul, la consumatorul final, finanțate din alte surse decât mijloacele financiare colectate prin tarifele reglementate aplicate;

f) instituțiile și autoritățile publice care finanțează sau cofinanțează din mijloace publice proiecte și măsuri de eficiență energetică sau de raționalizare a consumului de resurse energetice;

g) autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, cu obligația de colectare a informației cu privire la proiectele de eficiență energetică implementate în cadrul proiectelor sau programelor dezvoltate de către partenerii de dezvoltare, inclusiv cu finanțare asigurată prin intermediul băncilor comerciale locale.

Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice este obligată să asigure confidențialitatea informației colectate și procesate în vederea

inclusii în subsistemul informațional SIMVE.

(4) Părțile responsabile de raportare în SIMVE își exercită obligația de raportare a măsurilor de eficiență energetică implementate în anul precedent până la 31 martie a anului de gestiune, în conformitate cu conceptul și regulamentul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, aprobate de către Guvern, precum și cu cadrul metodologic subsecvent aprobat de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.

(5) Subsistemul informațional de management energetic (SIME) este instrumentul de monitorizare, analiză, inclusiv comparativă, și control al performanței utilizării energiei și apei și al costurilor aferente în cadrul clădirilor publice, precum și al clădirilor în care activează instituții și/sau autorități publice. Datele cu privire la consumul de resurse energetice și apă al clădirilor și costurile aferente, colectate și procesate prin intermediul SIME, sunt puse la dispoziția publicului, iar rapoartele detaliate despre

profilul de consum și performanța energetică a clădirii sunt puse la dispoziția proprietarilor clădirilor și/sau a gestionarilor acestora în mod gratuit.

(6) În vederea operaționalizării subsistemului informațional de management energetic (SIME) de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, se instituie următoarele obligații:

a) operatorii sistemelor de distribuție a energiei electrice, operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale, distribuitorii de energie termică pentru încălzire și/sau prepararea apei calde menajere și de răcire, operatorii care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, asigură transmiterea datelor cu privire la consum și costurile aferente, cel puțin lunar, aferente clădirilor publice și clădirilor în care activează instituții și/sau autorități publice, către subsistemul informațional SIME. Furnizorii serviciilor de alimentare cu energie electrică, gaze naturale, energie termică, răcire, apă și canalizare

cooperează cu operatorii de distribuție relevanți în vederea transmiterii centralizate a datelor cu privire la consumul de energie și apă și costurile aferente către subsistemul informațional SIME;

b) gestionarii clădirilor publice și proprietarii clădirilor în care activează autorități și/sau instituții publice cooperează cu operatorii și/sau furnizorii de resurse energetice și apă în vederea asigurării faptului că în subsistemul informațional SIME sunt reflectate date veridice privind consumul înregistrat și costurile suportate. Gestionarii clădirilor publice și proprietarii clădirilor în care activează autorități și/sau instituții publice cooperează cu managerii energetici raionali, după caz municipali, în materie de schimb de informații administrative despre edificiu și descrierea corectă a profilurilor clădirilor/instituțiilor în subsistemul SIME;

c) autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, inclusiv municipiile, prin intermediul managerilor energetici raionali și locali, cooperează cu autoritatea responsabilă de implementarea

politicilor în domeniul eficienței energetice, în vederea asigurării funcționării sistemului informațional SIME pentru toate clădirile publice din cadrul unității administrativ-teritoriale și al clădirilor în care activează instituții și/sau autorități publice;

d) părțile responsabile de transmiterea informațiilor în subsistemul informațional SIME își exercită obligațiile în conformitate cu conceptul și regulamentul Sistemului informațional național în domeniul eficienței energetice, precum și cu cadrul metodologic subsecvent aprobat de către autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice.

(7) Proprietarii sau, după caz, gestionarii clădirilor publice instalează în cadrul clădirii pe care o dețin în proprietate sau o gestionează, în condițiile unei renovări majore a acesteia, în sensul Legii nr. 128/2014 privind la performanța energetică a clădirilor, echipamente de măsurare inteligente a consumului de resurse energetice și apă, cu ulterioara conectare a acestora și transmiterea datelor

orare cu privire la consum către sistemul informațional SIME.

(8) Prin derogare de la prevederile alin. (6) lit. b), proprietarii clădirilor în care activează instituții și autorități publice, în condițiile în care ponderea suprafeței încălzite și ocupate de instituții și/sau autorități publice nu este de 100%, pot decide și coopera cu autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice în vederea reprezentării în sistemul informațional SIME a informațiilor cu privire la suprafața ocupată și alte informații administrative, inclusiv consumul de resurse energetice și apă facturate, după caz refacturate, ce corespund instituțiilor și/sau autorităților publice vizate. Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice asigură definirea corectă a părții din clădire utilizată de instituții și/sau autorități publice în sistemul informațional SIME, în vederea aprecierii obiective a performanței energetice și a consumului de resurse de apă al acesteia.

(9) Obligațiile de raportare și cele de transmitere a datelor în cadrul Sistemului Informațional Național în domeniul eficienței energetice și al subsistemelor informaționale care fac parte din acesta nu se aplică cu privire la datele care sunt disponibile în alte sisteme și resurse informaționale și pot fi consumate sau furnizate prin intermediul platformei de interoperabilitate (MConnect).

(10) Guvernul, cu referire la rolul exemplar al clădirilor publice în utilizarea eficientă a resurselor energetice, după cum este stabilit în art. 14, facilitează și promovează instalarea echipamentelor inteligente de măsurare a consumului de resurse energetice și apă, în cadrul proiectelor de implementare a măsurilor de eficiență energetică finanțate sau cofinanțate din bugetul de stat, în cadrul proiectelor și/sau programelor sprijinite financiar de partenerii de dezvoltare, precum și în cadrul altor mecanisme și instrumente de finanțare a măsurilor de eficiență energetică.

(11) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice promovează sistemul

	<p>informațional SIME în rândul asociațiilor în condominiu, în calitate de instrument de management energetic și platformă pentru analiza comparativă a performanței energetice a clădirilor din sectorul rezidențial.</p> <p>(12) Autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice procesează informația colectată prin intermediul subsistemului informațional național în domeniul eficienței energetice și o utilizează în vederea raportării cu privire la realizarea Planului național integrat privind energia și clima și Strategiei sectoriale pentru renovarea fondului imobiliar național pe termen lung, precum și a altor documente de politici relevante.”</p>	
28.	<p><u>Deputat în Parlament</u> <u>Radu Marian</u></p> <p>1. În cuprinsul legii, cuvintele „sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire” și „sistem de alimentare centralizată cu energie termică și de răcire”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „sistem eficient de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire” și, respectiv,</p>	<p><u>Se susține</u></p>

	<p>„sistem de alimentare centralizată cu energie termică și/sau de răcire”.</p>		
<p>29.</p>	<p>Articolul 8. Schema de obligații în domeniul eficienței energetice</p> <p>(7) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energetic este obligat să elaboreze, cu asistența autorității responsabile de implementarea politicilor în domeniul eficienței energetice, Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice, în care să indice, pentru următorii 3 ani, lista părților obligate, cantitatea totală a economiilor de energie ce trebuie realizate, ținând seama de următoarele: obiectivul stabilit la alin.(2); cantitatea economiilor de energie la a căror realizare trebuie să contribuie fiecare parte obligată; măsurile de eficiență energetică ce urmează a fi întreprinse pentru realizarea economiilor de energie și cheltuielile necesare pentru realizarea acestor măsuri; mărimea</p>	<p><u>Deputat în Parlament</u> <u>Radu Marian</u></p> <p>2.Art. 8 se completează cu alin. (7)¹ cu următorul cuprins: „(7)¹ Programul privind implementarea schemei de obligații în domeniul eficienței energetice se aprobă de Guvern, iar organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii analizează anual necesitatea modificării acestuia și raportează despre acest fapt Guvernului până la 31 martie.”</p>	<p><u>Se sustine</u></p>

	<p>contribuțiilor necesare de a fi achitate de către fiecare parte obligată în conformitate cu alin.(6). Programul respectiv se aprobă de Guvern, iar organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii analizează anual necesitatea modificării acestuia și raportează despre acest fapt Guvernului pînă la 31 martie.</p>			
30.	<p>Articolul 10. Atribuțiile organului central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii (1) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii este Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale.</p>		<p><u>Deputat în Parlament</u> <u>Radu Marian</u> 3.Art. 10, alin. (1), sintagma „Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale” se substituie cu sintagma „Ministerul Energeticii”.</p>	<p><u>Se susține</u></p>
31.	<p>Articolul 22. Servicii energetice (4) Pentru a contribui la dezvoltarea pieței serviciilor energetice și pentru a asigura accesul persoanelor interesate la piața respectivă, autoritatea responsabilă de implementarea politicilor în domeniul eficienței</p>	<p>23. Articolul 22: la alineatul (4): litera e) va avea următorul cuprins: „e) elaborează, consultă cu publicul și aprobă Ghidul privind implementarea contractelor de performanță energetică”;</p>	<p><u>Deputat în Parlament</u> <u>Radu Marian</u> 4. Art. 22, alin. (4), lit. e), modificările propuse prin proiectul de lege se exclud.</p>	<p><u>Se susține</u></p>

	energetice exercită următoarele: e) elaborează și aprobă Ghidul privind implementarea contractelor de performanță energetică;			
--	--	--	--	--

Radu MARIAN
Președintele Comisiei